

DARBININKAS

Vol. LXXXV, Nr. 9
Kovas - March 3, 2000 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Paskelbti 1999 m. Lietuvos mokslo premijų laureatai - keturių mokslo sričių tyrinėtojai ir jų kolektyvai. Taupant lėšas vietoj Vyriausybės nustatytų dvylikos premijų šimet paskirtos aštuonios mokslo premijos po 42,500 Lt.

Humanitarinių ir socialinių mokslų srityje premijos paskirtos kalbininkų grupei Vytautui Ambrazui, Aleksui Girdeniui, Nijolei Šližienei, Vincui Urbui, Adelei Valeckienei ir Eleonai Valiulytei už darbų ciklą "Grammatika litovskogo jazyka" (1985), "Dabartinės lietuvių kalbos gramatika" (1994, 1996, 1997), "Lithuanian grammar" (1997) ir filosofui Algirdui Gaižuičiui už knygas "Kūrybinė menininko galia" (1989), "Kultūros vertybės ir erzai" (1993), "Menų giminytė" (1998), "Meno sociologija" (1998).

Fizinių mokslų srityje premijos skirtos dviem mokslininkų grupėms: Antanui Čeniui, Kęstučiui Pyragui, Arūnui Tamaševičiui už darbų ciklą "Dinaminio chaoso teorinis ir eksperimentinis tyrimas" (1983-1998) ir Aleksandrui Dementjevui, Valdui Sirutkaičiui, Valerijui Smilgevičiui, Roaldui Gadonui už darbų ciklą "Ultradrumpieji šviesos impulsai: generavimas, valdymas, taikymai" (1982-1998).

Biomedicinos mokslų srityje premijos paskirtos Daliai Tamulevičiūtei už darbų ciklą "Plonosios žarnos rezorbcinės funkcijos tyrimai sergantiems virškinimo sistemos ligomis" (1973-1997) ir Gediminui Valčiūnui už monografiją "Paukščių hemsporidijos" (1997).

Technologijos mokslų srityje premijos paskirtos Rymantui Kažiui, Arūnui Lukoševičiui už darbų ciklą "Ultragarsinės techninės ir medicininės diagnostikos metodai ir sistemos" (1986-1995) ir Vincui Vainauskui už darbų ciklą "Geodezijos, fotogrametrijos ir kartografijos mokslų teorijos ir praktikos plėtra" (1957-1998). Iškilmingas mokslo premijų įteikimas Lietuvos mokslų akademijoje numatomas kovo 9 d.

- Vilniaus Antakalnio biblioteka, įgyvendinanti projektą "Paaugliai - informacinės visuomenės piliečiai", vasario 24 d. surengė trečią seminarą iš ciklo "Žmogaus teisių perspektyva vietos bendruomenėje". Seminarų ciklas rengiamas kartu su Pilietinių iniciatyvų centru. Į šiuos seminarus renkasi visi, kam rūpi vietos bendruomenės: moksleiviai, studentai, pedagogai, seniūnijos ir savivaldybės atstovai ir kiti. Pagal projektą "Paaugliai - informacinės visuomenės piliečiai" bus sukurta Antakalnio jaunimo veiklos "zona" bibliotekoje, kur jie galės naudotis kompiuterine įranga ir internetu, skaityti knygas, žurnalus, klausytis muzikos, kurti projektus. Projektą remia Vilniaus miesto savivaldybė, Atviros Lietuvos fondas ir George Soros Atviros visuomenės institutas Budapešte bei Jungtinis Nyderlandų fondas Centrinei ir Rytų Europai.

LIETUVOS PREZIDENTAS PATVIRTINA SAVO POZICIJĄ DĖL KGB INFORMATORIŲ LIUSTRACIJOS

Prezidentas Valdas Adamkus mano, kad mėginimai organizuoti "minios teismus" nedera teisei ir demokratinei valstybei. Tai BNS sakė prezidento atstovė spaudai Violeta Gaižauskaitė, komentuodama viešus pareiškimus, neva Prezidentūroje dirba buvęs KGB agentas. Vasario viduryje Vilniuje vykusiam piktet radikaliosios "Jaunosios Lietuvos" lyderis, Seimo narys Stanislovas Buškevičius teigė, kad Prezidentūroje dirba buvęs KGB agentas "Alfa".

Piketuotojai protestavo prieš valstybės apdovanojimų įteiki-

mą pirmosios Vyriausybės premjeriui Kazimierai Prunskienei ir vidaus reikalų ministrui Marijonui Misiukoniui. Pastarasis tarybiniais metais yra tarnavęs valstybės saugumo komiteje, o K. Prunskienė teismas yra pripažinęs praėityje bendradarbiavus su sovietų saugumu.

V. Gaižauskaitė BNS sakė, kad šiemet įsigaliojęs KGB informatorių liustracijos įstatymas, kaip ir kiti šalies teisės aktai, vienodai galioja visiems Lietuvos piliečiams, neišskiriant nei Seimo, nei Vyriausybės narių, nei Prezidentūros tar-

nautojų ar prezidento.

"Slapta bendradarbiavę su buvusios Sovietų sąjungos specialiosiomis tarnybomis asmenys bus skelbiami tik šio įstatymo nustatyta tvarka", pažymėjo V. Adamkaus atstovė spaudai.

Ji priminė, kad pasirašydamas KGB agentų liustracijos įstatymą, prezidentas V. Adamkus yra pareiškęs, jog griežtai reikalaus tiksliai ir sąžiningai vykdyti įstatymo nuostatas, užtikrinti konstitucinių teisių ir žmogaus orumo bei valstybės paslaptį sudarančių duomenų apsaugą.

BNS

KAUNE PAGERBTI KARO MUZIEJAUS SODELIO ATKŪRIMO AUTORIAI

"Kaune yra ta Laisvės dvasia, kurią jūs įamžinote šitoje aikštėje atkurdami arba naujai sukurdami šios istorinės aikštės simbolius", - vasario 16-ąją įteikdamas padėkos raštus Valsybės atkūrimo dienos proga daliai Vytauto Didžiojo karo muziejaus sodelio atstatymo autorių sakė miesto meras Henrikas Tamulis. Raštai už Laisvės

paminklo, Nežinomojo kario kapo, Amžinosios ugnies ir paminklo "Žuvusiems už Lietuvos Nepriklausomybę" bei kryžių-koplytstulpių, Knygnešių sienelės atkūrimą ir kitus aplinkos sutvarkymo darbus įteikti architektams Indrei Adomaitytei, Zitai Čičinskenei, Regionai Žukauskienei ir Vytautui Liaudanskui, inžinieriams Ed-

vardui Janulioniui ir Juozui Svideračiui, tautodailininkui Pranui Peleckiui, skulptoriams Alfonsui Vaurai ir Zigmui Survilai ir kitiems. Kitos valstybinės šventės proga bus pagerbti kiti Kauno karo muziejaus sodelio, buvusios Prezidentūros kiemelio atkūrimo autoriai.

Pranas Abelkis
Kauno m. savivaldybė

NEPRIKLAUSOMYBĖS DIENA PAMINĖTA WASHINGTONE

Vasario 20 d. šv. Mišiomis vienoje pagrindinių JAV sostinės katalikų bažnyčių - Šv. Mato Katedroje - bei iškilmingu šventiniu minėjimu, kurį surengė Washingtono, D.C., apylinkės Lietuvių Bendruomenė, pasibaigė Amerikos sostinėje vykę renginiai, skirti paminėti 82-ąsias Lietuvos Nepriklausomybės metines.

Gausiai į už Lietuvos Nepriklausomybę aukotas mišias susirinkusius Washingtono lietuvių pasveikino JAV vyskupų konferencijos vykdančysis sekretorius monsinjoras J. Šarauskas ir Katedros klebonas J. Wadkins. Katedros choras, kuriame nėra nė vieno lietuvių,

kartu su susirinkusiais sugiedo Lietuvos himną ir "Marija, Marija".

Sekmadienį Washingtono apylinkės Lietuvių Bendruomenės surengto Vasario 16-osios minėjimo metu buvo priimta rezoliucija, kurioje, be kita ko, dėkojama dabartinei JAV administracijai už istorinių JAV-Lietuvos ryšių stiprinimą ir raginama, kad Lietuva būtų pakviesta įstoti į NATO sekančiame šios organizacijos plėtimose rate. Rezoliucijos kopijos buvo pasiųstos JAV Prezidentui ir Kongreso atstovams.

Nepriklausomybės proga Washingtono lietuvių taip pat

sveikino JAV senatoriai Barbara A. Mikulski ir Paul S. Sarbanes bei Atstovų rūmų narė Connie A. Morella. Jų atsiųstose sveikinimo telegramose pasidžiaugta Lietuvos pasiekimais ir užtikrinta tolesnė JAV parama Lietuvos siekiams.

LR ambasada Washingtono Nepriklausomybės dieną paminėjo vasario 16 d. diplomatinio priėmimo, kuriame apsilankė JAV administracijos ir Kongreso pareigūnai, diplomatinio korpuso atstovai, meno ir kultūros žmonės, ištikimi Lietuvos rėmėjai.

LR ambasados Washingtono Spaudos skyrius

POPIEŽIUS SURENGĖ "DVASINĘ PILIGRIMYSTĘ" Į IRAKĄ

Negalėdamas aplankyti bibliotekos patriarcho Abraomo gimimo vietos šiurkštiniame Irake, popiežius Jonas Paulius II vasario 23 d. surengė "dvasinę piligrimystę", skirtą "mūsų tikėjimo tėvo" atminimui pagerbti. Ši speciali ceremonija įvyko likus dienai iki popiežiaus kelionės į Egiptą, pakeliui į kurį popiežius apsilankys Sinajaus kalno papėdėje.

Tai pirmoji iš popiežiaus kelionių į biblines Artimųjų Rytų vietas, kuriomis jis nori pažymėti naująją krikščionybės tūkstantmetį.

Jonas Paulius II norėjo pradėti šią kelionę senoviniame Ūro mieste, kuriame, kaip tikima, gimė Abraomas. Tačiau vizitas į Iraką žlugo, kai Bagdadas gruodžio mėnesį pareiškė Vatikanui negalįs jo organizuoti dėl Jungtinių Tautų (JT) paskelbto

embargo ir skrydžių draudimo.

Vietoje šio vizito Jonas Paulius II vadovavo ceremonijai, kurios metu buvo meldžiamasi ir žiūrėta filmuota medžiaga apie šią dykumos vietovę. Popiežius atidžiai žvelgė į ekraną nuo raudono sosto, įrengto ant scenos griuvėsių fone.

"Tai bus pirmasis susitikimas šioje piligrimystėje į vietas, susijusias su išganymo istorija, kurią aš rytoj tęsiu, išvykdamas į Egiptą ir Sinajaus kalną", pareiškė Jonas Paulius II.

Silpnas 79 metų popiežius atrodė neblogos formos. Iš pradžių jis surengė savaitinę bendrąją audienciją Šv. Petro aikštėje, o po to perėjo į Pau-

Popiežius Jonas Paulius II

liaus VI salę. Jo balsas buvo aiškus, tačiau rankos drebo. Manoma, kad tai Parkinsono ligos simptomas.

Kovo mėnesį Jonas Paulius II aplankys Šventąją žemę.

Omnitel Laikas

Šventas Kazimieras meldžiasi prieš pamokas. Dail. Vanda Stančikaitė-Abraitienė. Paveikslas sukurtas 1943 metais Kaune

ŠV. KAZIMIERAS LIETUVIŲ DAILĖJE

Paulius Juskus

Šv. Kazimiero šventė yra kovo 4 d. Tos šventės proga ir prisimename šį šventąjį, Lietuvos globėją, glaudžiai su siūsi su Lietuvos istorija. Jis mirė Gardine, palaidotas Vilniuje. Dabar jo palaikai yra gražioje jo vardo koplyčioje prie Vilniaus katedros. Šventasis žinomas Lietuvoje, Lenkijoje, Italijoje ir kituose kraštuose.

Jo kultu rūpinosi karaliai, kunigaikščiai, didikai, kurie turėjo artimesnius ryšius su karaliaus dvaru. Jie ir užsakė pirmuosius šv. Kazimiero paveikslus; pvz., Toskanos kunigaikštis Kosmas III ir kardinolas Carlo de Medici užsakė pas dailininką Carlo Dolci seriją šventųjų, jų tarpe ir šv. Kazimierą, kurį nutapė 1670 m. (Dabar tas paveikslas kabo Medici privačioje galerijoje Florencijoje.) Šis Carlo Dolci paveikslas yra labiausiai paplitęs ir Lietuvoje, jo kopijos buvo plačiai naudojamos.

Tuo metu Lietuva neturėjo profesionalių dailininkų. Buvo tik liaudies menininkai. Jie drožė skulptūreles šv. Kazimiero tema, darė ir medžio raižinius. Jų yra išlikusių ir iš 18 amžiaus galo, ir iš 19 amžiaus. Pačiame 19 a. gale ir 20 a. pradžioje jau atsirado ir lietuvių

profesionalių dailininkų. Tai buvo skulptorius Juozas Zikaras, tapytojai Jonas Mackevičius, Kazys Šimonis ir kiti. Bet jie nesukėlė didesnio sąjūdžio.

Tokį sąjūdį sukūrė kun. Stasys Yla, pradėjęs jį organizuoti 1943 m. Jis užkalbino visą eilę dailininkų, prikalbėjo juos kurti šv. Kazimiero tema, su jais apsvarstė, ką reikia vaizduoti. Kun. St. Yla sukėlė tikrą sąjūdį - daugybę dailininkų įsitraukė į šv. Kazimiero vaizdavimą. Kun. St. Yla vokiečiai suėmė 1943 m. kovo 21 d. ir išvežė į Štuthofio koncentracijos stovyklą. Tačiau sukelts sąjūdis jau neužgeso. Kazimierine tema dailininkai kūrė būdami Vokietijoje ir emigracijos šalyse. Dabar jau kilo tikras šv. Kazimiero kulto sąjūdis. Štai dail. V. K. Jonynas, kuris išdekoravo daug bažnyčių, taip pat sukūrė daug šv. Kazimiero paveikslų. Šis sąjūdis kokių šimtu naujų paveikslų papildė šv. Kazimiero temą. Už Lietuvos ribų šv. Kazimiero paveikslų yra Vokietijoje, Italijoje, Venezueloje ir tuose kraštuose, kur gyvena daugiau lietuvių. Reikia tikėtis, kad mūsų Šventojo sąjūdis neišblės ir nauji, įvairūs kūriniai skelbs jo garbę.

KEISTI APDOVANOJIMAI

Algimantas Kabaila

Vasario 16-tosios proga Lietuvos Prezidentas apdovanojo ordinais eilę žmonių. Nemažą susidomėjimą ir pasipiktinimą sukėlė apdovanojimai poros asmenų, kurie artimai bendradarbiavo su KGB ar buvo tos įstaigos etatiniai darbuotojai.

Gal galima suprasti, kai buvę KGB bendradarbiai dėl to bendradarbiavimo nėra atstumti nuo viešojo gyvenimo nepriklausomoje Lietuvos valstybėje. Daug sunkiau suprasti, kai tam tikras visuomenės sluoksnis tuoj pasišaušia, jei tik pabandoma kaip nors patikrinti tokių buvusių KGB bendradarbių dabartinę veiklą. Visai keista, kai buvę KGB bendradarbiai -

KGB, kuri visais būdais kovojo prieš Lietuvos išsivadavimą iš sovietinės okupacijos! - apdovanojami Nepriklausomybės atkūrimo jubiliejaus proga.

Kyla klausimas, už ką jie buvo apdovanoti ir kodėl tokia proga. Juk ne kiekvienas asmuo, Lietuvai lemtingu laiku stovėjęs prie parlamento apsaugos, apsaugos ne ginklu, o savo pasiryžimu rizikuoti viskuo, net savo brangiausiu turtu - savo gyvybe, buvo apdovanojamas ordinu. Tad kokių ypatingų savo veiksmu tie buvę KGB tarnautojai ar kolaborantai nusipelnė tokio pagerbimo?

Be abejo, apie tai daug kas (nukelta į 2 psl.)

Keisti apdovanojimai

(atkelta iš 1 psl.)

dar ilgai svarstys ir ieškos atsakymo į šią keistenybę. Bet man įdomu pakalbėti apie vieną mažą detalę tų apdovanojimų įteikime ir jų aprašyme svarbiausiuose Lietuvos dienraščiuose.

Šiame savo rašinyje minėdamas KGB, turiu omenyje visas sovietinių piliečių persekiojimu užsiėmusias įstaigas ir organizacijas, kurios įvairiais laikotarpiais skirtingai vadinosi.

Daug kas prisimenama laikus, kai Nijolė Sadūnaitė buvo KGB persekiojama. Tada Lietuvoje dėl to nebuvo progos protestuoti ar viešai skųstis – tai būtų buvę labai pavojinga. Užsienyje gyvenantys lietuviai, išsibarstę po visus žemynus, organizuodavo laišku rašymo vajų sovietiniams kaliniams ir kitoms KGB aukoms, įskaitant ir Nijolę Sadūnaitę, nes tai buvo vienintelis būdas bent kiek paveikti KGB ir atkreipti jų dėmesį, kad ne tik jų persekiojamieji, bet ir patys persekiojimas yra pasaulyje žinomi. Be abejo, tokie laišku rašymo vajai nebuvo ypatingai efektingas

būdas kuo nors padėti KGB skriaudžiamiesiems, bet tai buvo veik vienintelis būdas ką nors bent bandyti padaryti. Iš tų laikų dauguma užsienio lietuvių prisimena Sadūnaitę kaip disidentę, kaip taikingo pasipriešinimo okupantui simbolį, kaip asmenį, drįstantį kalbėti tiesą net ir didžiausios grėsmės metu.

Vasario 18 d. "Lietuvos aido" ji taip pasakoja apie savo įėjimą į ordiną apdovanojimo iškilmes prezidentūroje: "Pamačiau tik iš televizijos pažįstamą, taip pat vėluojantį, generolą Joną Kronkaitį. Pasveikinau su Vasario 16-ąja. Generolas nusisūjo. Tada apsaugos darbuotojai atsitraukė ir mes abu praėjome". Nesistebiu, kad generolas Jonas Kronkaitis taip reagavo į pasveikinimą, nes, kaip jau minėjau, Nijolės Sadūnaitės vardas žinomas daugeliui užsienio lietuvių. Daug kam jis nesvetimas ir Lietuvoje. Be to, ji apdovanota garbingiausiu Lietuvos ordinu už narsumą. Jos pagrindžio darbas spausdinant Lietuvos Katalikų Kroniką ir, kaip kontrabandą, išsiunčiant į

Vakarus, Sadūnaitę padarė Lietuvos pagrindžio rezistencijos simboliu.

Tas pats įvykis aprašytas vasario 17-tos "Lietuvos ryte": "Lietuvos ryto" korespondentai matė, kad Prezidentūros apsauga N. Sadūnaitės iš pradžių į salę neįleido. Tuomet ji kreipėsi į šalia buvusį Lietuvos kariuomenės vadą brigados generolą Joną Kronkaitį: "Generole, jūs mane pažįstate, padėkite". J. Kronkaitis autoritetas paveikė apsaugos darbuotojus, ir N. Sadūnaitė nužingsniavo į Prezidentūros Baltąją salę.

Iškart sudaromas visai kitas to įvykio vaizdas: pasak "Lietuvos ryto", Sadūnaitė ne pasveikino generolą su Vasario 16-ta, o prašėsi jo pagalbos. O kur tuo metu stovėjo ta "Lietuvos ryto" korespondentė, kad taip detalčiai girdėjo kas ir ką pasakė? Toliau "Lietuvos ryto" korespondentė rašo taip apie Nijolę Sadūnaitę: "Save ji vadino V. Landsbergio žmogumi ir sakė remianti jį visa širdimi".

Ką bendro su visu šiuo įvykiu turi Nijolės Sadūnaitės požiūris į Seimo Pirmininką? Apskritai visas atsiliepimas apie šį įvykį labai kritiškas. Anot "Lietuvos ryto" korespondentės,

"Skirstydami ceremonijos dalyviai kalbėjo, kad galima nepritari atskirų asmenų apdovanojimui, tačiau per dešimt nepriklausomybės metų jau reikėjo išmokyti gerbti valstybės Prezidento instituciją". Klasikinis bandymas negatyviai nuiteikti skaitytoją – kažkas neva kalbėjęs, kad reikia "gerbti valstybės Prezidento instituciją". Kaip senais "gerais laikais", kai partijos sekretorių reikėjo gerbti ne už tai, ką jis padarė, bet už tai, kad jis visa žinančios ir galinčios partijos vadovas!

Jeigu "Prezidento institucija" padaro ką nors gražaus ar gero, reikia ją už tai girti. Jeigu ji padaro klaidą, galima ją kritikuoti ir prieš tai protestuoti. Tai yra laisvo krašto piliečio teisė, o kartais ir prievolė. Dėl šio protesto, kurį padarė Nijolė Sadūnaitė, buvo atkreiptas dėmesys į nevykusį "Prezidento institucijos" veiksmą, kai nepriklausomybės proga yra apdovanojami asmenys, artimai bendradarbiavę su KGB, kurios tikslas, be abejo, buvo sustabdyti Lietuvos nepriklausomybės siekius, sustabdyti nesisikaitant su priemonėmis, naudojant melą, smurtą ir teisės iškreipimą.

Reikšmingos pataisos Lietuvos Baudžiamajame kodekse

Lietuvos Seimas priėmė precedento pasaulyje neturinčias Baudžiamojo kodekso pataisas, kurios, autorių nuomone, išjūdinės genocidu ir karo nusikaltimais kaltinamų asmenų teismo procesus. Kodekso pataisos numato, kad, teisiamajam dėl sveikatos būklės negalint atvykti į teismo posėdį, medicinos ekspertams neprieštaraujant, teismas galės nuvykti į teismojo buvimo vietą arba teisiama-sis galės įpareigoti jo vardu atstovauti advokatą. Tačiau, jei teismas pripažins asmenį kaltu, nuosprendis bus vykdomas tik jam pasveikus. Be to, specialiai šioms byloms kodeksas papildytas skyriumi, kuris už genocidą ir karo nusikaltimus nuteistiems ir pasveikusiems asmenims numato teisę reikalauti atnaujinti bylos tyrimą. Prieš šias pataisas balsavo 6 parlamentarai ir 7 susilaikė. Dauguma jų yra Centro sąjungs nariai. Nepritariantys pataisoms parlamentarai teigia, kad šios pataisos yra užsie-

nio valstybių ir visuomeninių organizacijų spaudimo išdava. Vienas pataisų iniciatorių konservatorius Emanuelis Zingeris teigia, kad šios pataisos numato kiek kitokį teismo procesą, tačiau tai nėra teismas už akių. Šiuo metu iškeltos 83 baudžiamosios bylos dėl genocido ir karo nusikaltimų, iš kurių 70 susijusios su Sovietų Sąjungos ir 13 – su nacistinės Vokietijos okupacija. Lietuvos rytas

Naujas pramogų centras

Klaipėdos savivaldybė privačiai Lietuvos ir Vokietijos bendrovei "Gutara" leido įrengti pramogų ir laisvalaikio zoną Gargžduose. Bendrovė 6 - 10 ha sklype prie nebeaudojamo plytų gamybos karjero ketina įrengti autodromą, dviračių kroso treką, automobilių kautynių aikštelę. "Gutara" pažadėjo sutvarkyti šią teritoriją, kuri buvo virtusi šiukšlynu, senas kapinaites, įdarbinti 30 žmonių. Respublika

NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY NEW JERSEY
SENTRY REALTY, INC. 33 E. Railroad Ave., Jamesburg, NJ 08831. Tel.: (732) 521-1611. FAX 732-521-0034. Jei norite pirkti namą, žemės plotą, komercinį pastatą ar nuomoti namą puikioje Centrinėje New Jersey dalyje, maloniai kviečiame kreiptis į NJ Licensed Real Estate agentę ZINE-RA A. MACYS (kalba lietuviškai). Namų tel.: (732) 521-5556 arba (732) 521-1916. Centrinė New Jersey dalis yra puiki vieta gyventi tiek jaunoms šeimoms, tiek pensininkams. Geros mokyklos. Patogus susisiekimas su prekybos centrais ir darbais. Gerai žinomos pensininkų namų bendruomenės.

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai. 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: sigicycle@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Koplyčios parūpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamas garbingos laidotuvės. Modernios koplyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

JUOZO ANDRIUŠIO Real Estate, namų pardavimas, visų rūšių apdraudimai, Income Tax pildymas. Įstaiga veikia naujojoje vietoje - OHLERT-RUGIERE, Inc., 89-11 Jamaica Ave., Woodhaven, NY. Tel. 847-2323 (namų tel. 847-4477). Įstaigoj kreipiantis paminėti, kad esatė ar norite būti J. Andriušio klientais.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. - 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LAISVĖS ŽIBURIO radijas girdimas sekmadieniais 9 val. ryto iš KDM stoties 1380 AM. Romas Kezys, 217-25 54th Ave., Bayside, NY 11364. Tel. 718 229-9134 arba 718 428-4552. Fax 718 423-3979.

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA ir jos spaudą paremkime dabar: pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289- per: Pope Leo XIII Literary Fund, Inc. 9050 Troy Avenue Evergreen Park, IL, 60642 Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI SUKURIAMI IR NEMOKAMAI PRISTATOMI I VISAS KAPINES NEW YORK, NEW JERSEY IR CONNECTICUT VALSTIJOSE. ISTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Kasolino MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE, QUEENS N.Y. 11379
PHONES (718) 326 - 1282; 326-3150
- TAI MŪSU VIENINTĖLE VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

✠

KVEČAS JONAS
1933+1976

Lietuvos Valstybės kontrolė praneša įveikusi du valstybės lėšų iššvaistymo "banginius"

Valstybės kontrolė baigė tikrinimus valstybinėje žvejybos įmonėje "Jūra" bei Lietuvos žemės ūkio banko Kauno skyriuje. Nustatyta, kad abiejose bendrovėse per kelerius šio dešimtmečio metus kartu iššvaistyta per 220 milijonų litų. Bankrutavusioje ir dabar jau likviduojamoje įmonėje "Jūra" Valstybės kontrolė tikrinimą pradėjo 1997 metų kovą, o pabaigė šių metų sausį.

Spaudos konferencijoje Valstybės turto kontrolės skyriaus viršininkas Viktoras Švedas sakė, kad tyrimas taip ilgai užtruko dėl netvarkingų įmonės dokumentų, o "įrodymus reikėjo rankioti po kruopelę".

Pasak jo, Valstybės kontrolė Klaipėdos miesto apylinkės prokuratūrai perdavė 37 revizių aktus, kuriuose įvardinamas 158 mln. litų nuostolis, padarytas įmonei nuo 1993 metų. V. Švedo teigimu, viena didžiausių valstybinių įmonių žlugo, kadangi jos vadovai nesilaikė teisės aktų, piktnaudžiavo tarnybine padėtimi ir netinkamai gynė valstybės turtinius interesus. Nustatyta, kad įmonėje buvo klastojami įvairūs dokumentai ir apskaita, sudaromos nenaudingos įmonei sutartys.

Valstybės kontrolierius Jonas Liaučius teigė, kad "Jūros" interesus netinkamai rūpinosi Žemės ūkio ministerija.

Valstybės kontrolės medžiaga dėl "Jūros" jau perduota Klaipėdos miesto apylinkės prokuratūrai, kuri tęs tyrimą.

Komentuodamas atliktą dokumentinę reviziją Lietuvos žemės ūkio banko Kauno skyriuje, valstybės kontrolierius J. Liaučius sakė, kad ši tikrinimą nuo 1998 m. iki šių metų sausio atliko 3 kontrolieriai. Per šį laikotarpį buvo atlikta banko Kauno skyriaus 1993-1998 m. dokumentinė revizija, iš kurios paaiškėjo, kad iš 100 mln. litų išduotų nuostolingų paskolų 82 mln. - negražinta, negauta 18 mln. litų palūkanų ir dar 6 mln. litų delspinigių. Per penkerius metus bankui buvo padaryta 69 mln. litų žala.

Jis teigė, kad ši žala bankui susidarė dėl rizikingai išduotų paskolų, taip pat todėl, kad LŽŪB valdyba vangiai reaguodavo į vidaus audito tarnybos išaiškintus pažeidimus, buvo pažeidinėjami viešieji teisės aktai ir vidaus norminiai aktai. Valstybės kontrolės surinkta medžiaga perduota Kauno apygardos prokuratūrai, kuri tiria baudžiamąją bylą dėl patikėto svetimo turto iššvaistymo stambiu mastu.

LŽŪB teigimu, dabar banko Kauno skyrius dirba sėkmingai - 1999 metais gauta 2 mln. litų pelno, o šių metų sausį - 136 tūkst. litų pelno. BNS

Lietuvos Seimo lankytojai gali pamatyti Lietuvos Konstituciją

Nuo vasario 18 d. Seimo lankytojai per ekskursijas gali pamatyti, kaip atrodo Lietuvos Konstitucija, piliečių referendumu priimta 1992 metais. Kaip pranešė Seimo spaudos tarnyba, Seimo Konstitucijos salėje, kurioje 1992 m. parlamento vadovas Vytautas Landsbergis pasirašė Lietuvos Konstituciją, pagrindinis šalies įstatymas po stiklu eksponuojamas, jo pasirašymo vietoje.

Be kitų saugos priemonių, ekspozicijos vieta stebima per specialiai įrengtą kamerą.

Konstitucijos salėje taip pat pateikiami Konstitucijos rengi-

mo dokumentai, eksponuojamos istorinio pobūdžio nuotraukos, liudijančios svarbius toje salėje užfiksuotus įvykius.

Seimo fojė bei salėse lankytojai gali susipažinti su Lietuvos Seimų istoriją liudijančiais vaizdo bei rašto dokumentais, pristatomi ankstesnių Seimų vadovų portretai, demonstruojamos užsienio šalių atstovų dovanos, įrengta aukščiausių kitų šalių arba tarptautinių organizacijų pareigūnų portretų galerija ir kita.

Seime vykstančias ekspozicijas rengia Seimo spaudos tarnyba. Omnitel Laikas

Tikrųjų derybų data kol kas nenustatyta

Tikrosios derybos dėl Lietuvos narystės Europos Sąjungoje (ES) turėtų prasidėti kovo pabaigoje, kuomet Europos Komisija nustatys dėl kelių ir kurių skyrių kandidatės galės pradėti derybas. Vyriausiasis Lietuvos derybininkas Vygaudas Ušackas teigia, kad Lietuva pasiruošusi derėtis dėl 15 skyrių, nors būtų labai gerai, jei galėtų pradėti derėtis dėl 7 - 8 skyrių. Stojimui į ES neturėtų sutrukdyti Lietuvos pasižadėjimas pirmąjį Ignalinos atominės elektrinės bloką uždaryti 2005

metais. Kitas keblus klausimas derantis dėl narystės ES, yra specialus bevizis režimas tarp Lietuvos ir Rusijai priklausančio Karaliaučiaus krašto. Viena vertus, ES nenori žlugdyti bendradarbiavimo, kita vertus, nenorima, kad per Karaliaučiaus kraštą į Europą patektų nelegalūs emigrantai. P. Ušacko nuomone, šio klausimo sprendimas pareikalaus išradinumo, ieškant visapusiškai priimtiausio varianto. Tačiau galutinis sprendimas priklausys ir nuo Rusijos. Lietuvos rytas

Apdovanoti Lietuvos kultūros ir meno premijų laureatai

Vasario 16-osios išvakarėse Vilniaus Rotušėje pagerbti praėjusių metų Nacionalinių kultūros ir meno premijų bei valstybinės Jono Basanavičiaus premijos laureatai. Prezidentas Valdas Adamkus apdovanojimus įteikė dailininkui Augustinui Savickui, poetui Donaldui Kajokui, aktorei Jūratei Onaitytei, muzikologei Onai Narbutienei, maestro Sauliui Sondeckiui, tapytojui Linui Leonui Katinui, architektui Kęstučiui Pempei, skulptoriui Mindaugui Navakui. Premijos skyrimo išvakarėse mirusių literatūrologo Alberto Zalatoriaus ir architekto Gyčio Ramunio apdovanojimai įteikti jų artimiesiems. Valstybinė Jono Basanavičiaus premija įteikta muziejininkui Juozui Vainai ir etnologui Juozui Kudirkai. Respublika

Žiema

V. Kapočiaus nuotr.

DARBININKASThe Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožiūra

Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą reikšmė

Ieva Čepulkauskaitė

Istojimas į Europos Sąjungą – vienas svarbiausių strateginių Lietuvos užsienio politikos tikslų. 1989-1990 m., kai išryškėjo Baltijos valstybių apsisprendimas atkurti savo nepriklausomybę, Lietuva, Latvija ir Estija susidomėjo didžiausios Vakarų valstybės. Vienas svarbiausių to laikotarpio datų – 1990 m. gruodžio 14 d. Tuomet Baltijos šalių vyriausybės vadovai pirmą kartą kreipėsi į tuometinę Europos ekonomijos bendriją, prašydami Baltijos šalims politinę, ekonominę ir kultūrinę paramą teikti ne per TSRS, o tiesiogiai. 1991 m., po Lietuvos sausio 13 d. įvykių, ES griežtai pasmerkė jėgos naudojimą Baltijos šalyse, o 1991 m. rugpjūčio 27 d. Prancūzijos ir Vokietijos užsienio reikalų ministrų siūlymu vieningai pripažino Baltijos valstybių nepriklausomybę.

1992 metais Lietuva ir ES pasirašė Prekybos ir komercinio bei ekonominio bendradarbiavimo sutartį ir priėmė deklaraciją dėl politinio dialogo tarp ES ir Lietuvos. Nuo oficialių diplomatinio santykių su Lietuva užsimezgimo ES per PHARE programą pradėjo teikti pagalbą Lietuvai. 1995 m. birželio 12 d. Lietuva, Latvija ir Estija pasirašė Europos (asociacijos) sutartį su ES, kuriose ši pripažino Baltijos valstybių tikslą tapti ES narėmis.

Tokio svarbaus žingsnio, kaip Lietuvos įstojimas į Europos Sąjungą, pasekmių vertinti vienareikšmiškai neįmanoma. Be abejo, šis istorinis įvykis atnešė tiek teigiamų, tiek ir neigiamų pasekmių, kurios neretai yra tarpusavyje glaudžiai susiję. Be to, integracija į Europos Sąjungą – tai ilgas procesas, kuris nesiriboją vien tik stojimo sutarties pasirašymu ir įsigaliojimu. Integracija apima ir prieš pasirašymą, ir po jo vykstančius pokyčius, todėl reikia kalbėti ne

tik apie stojimo į ES, bet ir apie pasirodymo narystei rezultatus.

Kalbant apie teigiamas pasekmes, galima išskirti kelias jų grupes:

- Ekonominės pasekmės;
- Fiskalinės pasekmės;
- Socialinės pasekmės;
- Politinės pasekmės;
- Pasekmės saugumui.

Ekonominės pasekmės

Europos Sąjungą – svarbiausia pasaulyje vieninga rinka, apimanti netoli 400 milijonų gyventojų. Lietuva jau dabar gana intensyviai prekiauja su ES šalimis (pavyzdžiui, 1998 m. Lietuvos eksportas ir importas į ES ir iš ES sudarė 37,98% ir 50,16% viso Lietuvos eksporto ir importo). Tiesioginės užsienio investicijos į Lietuvos ekonomiką iki 1999 m. sausio mėn. 1 d. sudarė 1625,30 mln. JAV dolerių, iš kurių 61,23% sudarė investicijos iš ES. Didžiausią tiesioginių investicijų iš ES dalį sudaro Švedijos (27,54%), Suomijos (17,43%) ir Vokietijos (13,32%) investicijos.

Kalbant apie ekonomines įs-

Europos Sąjungos šalių teritorija

stojimo į ES pasekmes Lietuvai, reikia pradėti nuo Europos Sąjungos vidaus rinkos charakterizavimo. Tai rinka be vidinių sienų, kurioje gali laisvai judėti prekės, paslaugos, kapitalas ir žmonės.

Prekių judėjimas – tai ir mui-

tų bei muitinių panaikinimas, bendra užsienio prekybos bei muitų politika, netarifinių barjerų panaikinimas.

Paslaugų judėjimas – tai galimybė teikti paslaugas visoje vidaus rinkos teritorijoje;

Laisvas kapitalo judėjimas – tai teisė investuoti, pirkti turtą ir vertybinius popierius, laisvai disponuoti pelnu bet kurioje iš bendroje rinkoje dalyvaujančių valstybių;

Laisvas asmenų judėjimas – tai neribota laisvė gyventi, steigti savo verslą ir dirbti bet kurioje Europos Sąjungos valstybėje.

Tam, kad visa tai būtų įgyvendinama Lietuvos atžvilgiu, reikia panaikinti judėjimui kliudančius barjerus. Panaikinus barjerus, Lietuvos ekonomika galėtų naudotis bendros rinkos teikiama privilegija. Galima išskirti keletą šių barjerų panaikinimo pasekmių Lietuvos ekonomikai:

Smarkiai išaugusios prekybos apimtys, taigi ir eksportuojamų prekių gamybos apimtys. Tai leistų pasireikšti masto ekonomikos privalumams (t.y. mažėtų gaminių prekių ribinė kaina). Dėl viso to didėtų eksporto apimtys bei mažėtų prekių kainos šalies viduje.

Sumažėtų atveju, kai Europos Sąjungą taikytų antidempingo arba kitas protekcionistines priemones Lietuvoje pagamintoms prekėms. Tai ne tik didintų Lietuvos eksportą į kitas šalis, bet ir skatintų užsienio kapitalo investicijas į Lietuvos ekonomiką.

Naujų kompanijų atėjimas į Lietuvą, kurį skatins narystė Europos Sąjungoje, didintų konkurenciją, kuri vestų prie racio- nalesnio ekonominio veiksmų (darbo ir kapitalo) naudojimo ir paskirstymo.

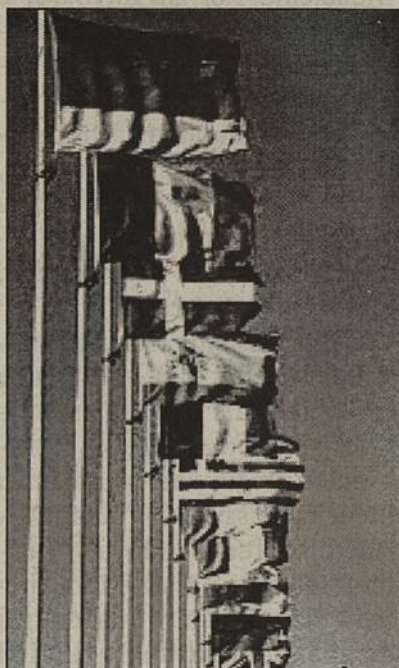
Naujų kompanijų atėjimas į Lietuvą turėtų panaikinti kai kuriose šakose egzistuojančią monopoliją – teoriškai tai turėtų pasireikšti prekių ir paslaugų kainų sumažėjimu.

Subalansuota importo-eksporto sistema individo lygmenyje reikštų didelį pigesnių aukštos kokybės prekių pasirinkimą.

Narystė Europos Sąjungoje gerokai apribotų Lietuvos vyriausybės galimybes tiesiogiai ir netiesiogiai kištis į ūkio funkcionavimą ir suteiktų daugiau laisvių ir galimybių Lietuvos žmonėms bei vartotojams.

Lietuvos padėtį šiuo metu bet kuriuo atveju lemia Europos Sąjungos sprendimai, o ji pati jų sprendimų pakeisti negali. Tapusi nare, Lietuva turėtų daugiau galių lemti ES sprendimus bei politiką.

Pagrindinė nauda Lietuvai, kurią ji gautų iš stojimo į ES –

Europos Sąjungos šalių vėliavos

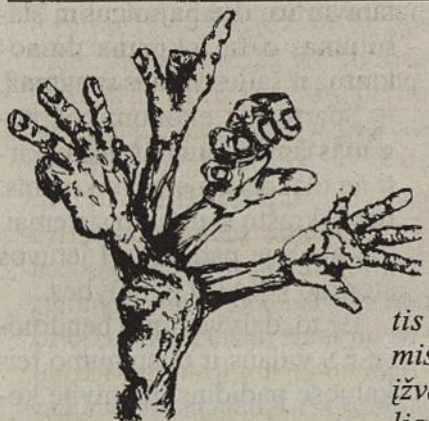
tai naujų rinkų atsivėrimas, demopolizacija, efektyvumo padidėjimas, prekių ir paslaugų pasiūlos padidėjimas. Taigi didžiausią naudą šiuo atveju gautų vartotojai.

Fiskalinė nauda

Fiskaliniai kaštai, susiję su įnašais į Europos Sąjungos biudžetą ir jo išlaidų paskirstymu. Konkrečiai šaliai, t.y. Lietuvai, tai reiškia įnašą į ES biudžetą ir iš jo gautų lėšų sumos skirtumą.

Tapusi Europos Sąjungos nare, Lietuva į ES biudžetą turėtų įmokėti 1% valstybėje surenkamos PVM sumos, visus Lietuvoje surenkamus maito mokesčius bei 1,27% BVP.

Išmokos iš Europos Sąjungos biudžeto skiriamos pagalbai ekonomiškai mažiau išsivysčiusiems regionams teikti. Šis išsivystymo lygis nustatomas pagal atskirų regionų bendrą vidaus produktą, ir pagalba skiriama regionams, kurių BVP mažesnis nei 75% ES vidurkio (O Lietuvoje 1997 metais BVP (nukelta į 4 psl.)

Baimė ir tikėjimas

„Baimės jausmas yra vyraujantis pastarųjų dešimtmečių požymis“, neseniai rašė Joan Sviridov, įžvalgiai tyrinėdamas baimės ir religijos santykį, svarstydamas ir atverdamas dabarties pasaulio savijautą.

„Baimė grauzia dvasią“, nuo jos neįmanoma pasislėpti. Lyg kokia užkrečiama liga, baimė turi savybę persiduoti. Ne kokios balos ir netgi upės – ištisos baimės jūros ir vandenynai užpildo mūsų gyvenimo erdvę. Pati baimė neturi nei kūrybinės galios, nei valios. Baimės apimtas žmogus – vien kirmis, kraujo ir prakaito krešulys. Baimė išgena iš namų šilumą ir jaukumą, akimoiu iš- tirpdo buities pamatus. Asmenybei baimė yra žeminantis ir atstumiantis dalykas. Tautai baimė staiga pasirodo esanti bendrystės užuomazga, sujungianti žmones, nesugebančius susivienyti kokių nors kitų pagrindų. Bet vėliau baimės virusas sukelia pasipūtimą, kurį paskui lengva paaiškinti kaip „tautinį didžiavimąsi“. Ap- svaigusi nuo baimės, visuomenė ima byrėti iš vidaus. Net ir nenu- galimoji tvirtovė, teisybės bokštas ir jos patvirtinimas – Bažnyčia atsidūrė šio ginklo veikimo lauke.

Daugelis žmonių, pasak Sviridovo, šiandien pripildančių baž- nyčias, nenori paklusnumo, kuris vadauotų iš baimės. Žmonės ateina į bažnyčią taip, kaip kadaise atklysdavo nusikaltėliai, tikėdamiesi pasislėpti altoriuje nuo bausmės. Baimindamasis dėl savęs, žmogus mano, kad baiminasi dėl Bažnyčios. Baimė trukdo mąstymui, pa- šnekesiams su Dievu. Baimė – tarsi atodūsis: „Tegul tik visa lieka kaip buvo, nes jeigu kas nors pasikeis, sugrius sienos ir atsivers manoji netiesa, ir aš būsiu nuogas, o mano kaltė iškils aikštėn“.

Baimė turi daugybę atspalvių ir bruožų, aprašytų dar bibli- niais laikais.

Baimė-rūpestis, baimė-nerimas dėl savęs ir kitų – tai lyg koks pastovus dydis, neatsiejamas bailumo jausmas. Bailumas verčia kiekvieną minutę susigūžti ir įsitempti, ypač tomis akimirkomis, kurios išbloškia žmogų iš kasdienybės. Tokia baimė dažniausiai būna susijusi su baimė vienatvės, kuri štai tučiuojau tms ir užklups.

Baimė-nepasitikėjimas nurungia visas likusias baimės apraiš- kas. Nepasitikėjimas rytdiena jau virto negerovės visuomenėje rodikliu. Nepasitikėjimas savimi slopina tikruosius žmogaus su- gebėjimus ir trukdo jam visiškai ir veiksmingai įsitraukti į gyve- nimą. Baimė-nepasitikėjimas susiaurina pasaulį, pastūmėja mus į neadekvačius poelgius, tik apsunkinančius ir taip pavojingą padėtį. Nepasitikėjimas daro ateitį baisią.

Baimė-nykuma sudrumsčia dvasią, neleidžia jai laisvai suvokti ir vertinti ją supantį pasaulį. Nykuma verčia manyti, jog pasaulis priešinasi žmogui ir kovoja prieš jį. Nykuma nudažo būtį blausio- mis spalvomis, o dvasinį pasaulį užtvindo nebūties tvaiku. Baimė- nykuma aptemdo dvasios įžvalgumą, užstoja Dieviškąją Šviesą.

(pabaiga kitame nr.)

ALISA RUPŠIENĖ

Išėivijos organizacijų vaduojamoji
veikla. Šaltinių publikacijos

5

Ieškodami pagalbos Lietuvos išlaisvinimui, mums visiems pažįstami, seni ir patyrę politikai yra išvykę į Jungtines Amerikos Valstybes. Vyriausiasis Išlaisvinimo Komitetas teikia tai misijai ypatingą reikšmę Lietuvos laisvinimo darbe. Tos misijos sėkmė- gumui reikia, kad mes visi ją remtume kuo kas galime. Ypač didelės paramos mūsų delegatams laukiame iš brolių amerikiečių, kurie visada sunkiomis Lietuvos Tautai valandomis pirmieji ateidavo pagalbon.

Lietuvių Tautos laisvės kova reikalauja nemažai ir materiali- nių išteklių. Atsirandant vis naujiems uždaviniais, Tautos Fondo išlaidos didėja, o pajamos dėl vykstančio tremtinių kilnojimosi mažėja. 16 Vasario šventės proga Vykdomoji Taryba skelbia tradicinį Lietuvos laisvinimui aukų vaują. Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas kviečia visas Europoje ir kituose pasaulio kontinentuose esančias lietuviškas organizacijas ir paskirus as- menis atkinti prisidėti prie vjaus organizavimo ir aukų rinkimo, o visus lietuvius – pagal išgales paremti Tautos Fondą.

Esantieji tremtyje lietuviai skirstosi po visą pasaulį ieškodami laikinos prieglaudos. Šia proga su dideliu dėkingumu minime tuos kraštus, kurių vyriausybės plačiau pravėrė tremtiniam duris ir teikia jiems darbą bei pastogę. Išbarstytą pasaulyje lietuvių jėgos be jungiančios organizacijos bus menkos. Šioms jėgoms stiprinti kuriama Pasaulio Lietuvių Bendruomenė, kuri jungs visus lietu- vius. Tat kiekvieno lietuvių šventa pareiga dalyvauti ben- druomenėje ir veikliai įsijungti į Lietuvių Tautos kovą prieš jos naikintojų kuo kas gali: gyvu žodžiu, spauda, organizaciniu dar- bu, materialine parama. Kurdamiesi svetimuose kraštuose, mes niekad neturime pamiršti kelio Tėvynėn ir tęsti Lietuvos laisvini- mo darbą. Mes turime vengti kelių, kurie veda į nutautėjimą ir kliudo grįžti išlaisvintam Tėvynėn.

Trisdešimt pirmąją Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo šven- tę mes sutinkame susirūpinimo, susikaupimo ir gedulo ženkle,

šaukdamiesi Aukščiausiojo pagalbos ištėsėti tą kovą ligi visiškos pergalės. Laimėjimą mums laiduoja mūsų bylos teisingumas. Iš šito kieto bandymo išeisime užgrūdinti ir neišsenkančiomis jėgo- mis išlaisvintoje demokratinėje Lietuvoje įsimės atstatymo ir kūrybos darbo.

Vardan tos Lietuvos vienybė težydi!

Vyriausiasis Lietuvos Išlaisvinimo Komitetas

Tremtyje, 1949 m. vasario mėn. 16 d.

ISC. f. 1, ap. 1/7, b. 6152/1699. Mašinraštis, originalas. 2 lapai.

Išvados

1. Paskelbti dokumentai rodo, kad labai aktyviai veikė oficia- lios Lietuvos įstaigos, kurias JAV pripažino kaip teisėtąs. Tai Lie- tuvos pasiuntinybė, Lietuvos konsulatai New Yorke, Chicagoje. Jie stengėsi padėti DP stovyklose esantiems lietuviams. Buvo su- daromos įvairios komisijos, kurios tiesiogiai rūpintųsi šalpų fin- ansais, šalpų perdavimo kanalais, zonuotų įmanomus būdus DP stovyklose esantiems lietuviams atvykti į JAV.

2. Buvo rūpinamasi paskelbti Vyriausybės svetur, tačiau tam rei- kėjo ne tik noro, asmenų, bet ir palankios politinės situacijos Eu- ropoje bei palankaus JAV valstybinių institucijų požiūrio į šią Lie- tuvos problemą.

3. Lietuvos konsulatai savo veiklą derino su kitų tautų išėivijos organizacijomis, kiek tai buvo palanku lietuviams. Tam reikėjo diplomatinio jautrumo, subtilumo, kad tie tarpusavio ryšiai nepa- kenktų ir nenutrūktų.

4. Reikėjo derinti įvairių išėivijos organizacijų veiklos tikslus ir toleruojant skirtingus partinius siekius bei užmojus palaikyti darbingus tarpusavio santykius.

5. Iškilmingais šventiniais atsišaukimais konsulatai stengėsi konsoliduoti visus kovai dėl nepriklausomybės, bent morališkai paremti Lietuvos partizanus.

Paaikškinimai

Vytautas Abraitis – Amerikos lietuvių tarybos (ALT) atstovas New Yorke, Ameri- kos lietuvių tautinės sąjungos (ALTS) pirmininkas.

Kazimieras Barauskas – kunigas, laikraščio „Draugas“ redaktorius.

Fortunatas Bogocius – Susivienijimo lietuvių Amerikoje (SLA) pirmininkas.

Jonas Budrys – Lietuvos generalinis konsulas New Yorke.

Kotryna Bulotienė – ateitininkė.

Petras Povilas Daužvardis – Lietuvos konsulas Chicagoje.

Antanas Deksnys – kunigas, ateitininkas.

Stasys Gabaliauskas – „Lietuvių žinių“ redaktorius, Amerikos lietuvių krikščio- nių demokratų sąjungos (ALKDS) centro komiteto narys.

Pijus Grigaitis – ALT sekretorius.

Plk. Kazys Grinius – Amerikos lietuvių informacinio centro New Yorke steigė- jas, „Amerikos balso“ Lietuvių skyriaus darbuotojas.

Jonas Janušis – žurnalistas, savitiraščių „Keleivis“ ir „Naujoji gadynė“ re- daktorius.

Jedrzejewskis – vienas iš lenkų emigrantų bendruomenės veikėjų.

Juozas Kajeckas – Lietuvos pasiuntinybės Washingtone patarėjas, neoficialus pasiuntinybės stebėtojas Jungtinių Tautų (JT) posėdžiuose New Yorke.

Kazys Karpis – SLA narys, Lietuvai vaduoti sąjungos (LVS) valdybos sekre- torius.

Prof. Kazys Pakštas – Lietuvių kultūros instituto įkūrėjas (1941 m.) ir vadovas, ALKDS centro komiteto narys.

Jonas Paukštis – darbo ir socialinės apsaugos tarėjas nacių okupuotoje Lietu- voje.

Juozas Prunskis – kunigas, Amerikos lietuvių Romos katalikų federacijos (AL- RKF) narys, laikraščio „Draugas“ redaktorius.

Jokūbas Robinsonas – advokatas, JAV teisinis patarėjas Niurnbergo procese.

Juozas Sagys – SLA Amerikos lietuvių tautininkų klubo pirmininkas, laikraščio „Vienybė“ redaktorius.

Elžbieta Samienė – ALRKF narė, ALT narė.

Antanas Skirius (Skjrius) – ALRKF narys.

Julius Smetona – Lietuvių tautinės sąjungos (LTS) skyriaus vadovas.

Antanas Starkus – Bendro Amerikos lietuvių fondo (BALF) įgaliotas asmuo.

Ksaveras Strumskis – ALRKF generalinis sekretorius.

Dr. Jurgis Šaulys – Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir igaliotas ministras Šveicarijoje.

Leonardas Šmutis – ALT pirmininkas; Lietuvos piliečių taryba oficialiai nebu- vo įkurta.

Antanas Vaičiulaitis – rašytojas, „Amerikos balso“ Lietuvių skyriaus darbuoto- jas, mėnraščio „Aidai“ redaktorius.

Mykolas Vaidyla – ALT išdininkas, „Sandaros“ redaktorius.

Petras Vileišis – ALT rėmėjas.

Povilas Žadeikis – Lietuvos nepaprastasis pasiuntinys ir igaliotas ministras JAV. KV – kunigų vienybė.

(pabaiga)

■ Žurnalas "Time" vasario 27 d. pranešė, kad Čekijoje gimusi JAV valstybės sekretorė Madeleine Albright galvoja apie dalyvavimą šios šalies prezidento rinkimuose. Tačiau jos atstovas spaudai suabejojo tokia galimybe. Remdamasis nenurodytais šaltiniais, žurnalas rašė, kad Čekijos prezidentas Vaclav Havel prieš pusantų metų išsakė M. Albright pageidavimą, kad ji taptų jo ipėdine.

■ Mirtį nešantis Filipinų ugnikalnis vasario 26 d. vėl spjaudė lavos gabalais ir pelenais, nors prieš tai buvo apimęs ir mokslininkai teigė, kad artimiausiu metu jis neišsiverš. Vulkanų tyrinėtojas Ted Sandoval ("Reuters") telefonu pasakojo, kad pelenų stulpas iškilo maždaug į dviejų kilometrų aukštį, girdėti dundės. Ugnikalniui išsiveržus, vasario 24 d. iš savo namų Majono šlaituose išsikėlė per 40 tūkst. kaimiečių. Tuomet pelenų debesys buvo nusidriekę per 10 kilometrų, ir diena pavirto į naktį. Majon, vienas iš 22 šalyje veikiančių ugnikalnių, laikomas bene pavojingiausiu. Ugnikalnis yra už 330 kilometrų į pietryčius nuo Manilos. Vietovė penkių kilometrų spinduliu aplink kalną vasario 24 d. paskelbta negyvenama, tačiau kai kurios šeimos kitą dieną trumpam buvo grįžusios patikrinti savo namų, ūkių ir gyvulių. Pats baisiausias Majono išsiveržimas įvyko 1814 m., kai po pelenais buvo palaidotas ištisas miestelis ir žuvo 1200 žmonių.

■ Vokietijos kancleris Gerhard Schroeder pasisakė už pakaitimą Europos Sąjungoje (ES) sprendimų priėmimo procese, ragindamas atsisakyti sprendimų priėmimo vienbalsiai. Kancleris pažymėjo, kad augant ES narių skaičiui, Sąjungos veikla nebus įmanoma, jei nebus pereita prie sprendimų priėmimo kvalifikuota dauguma.

■ JAV Valstybės departamentas metiniame pranešime apie žmogaus teisių padėtį visame pasaulyje griežtai pasmerkė žmogaus teisių pažeidimus Rusijoje, apkaltino Rusijos pajėgas žiaurumais Čėčėnijoje.

Lietuvos stojimo į Europos Sąjungą reikšmė

(atkelta iš 3 psl.)

sudarė tik 24% Europos Sąjungos vidurkio).

Įvairūs apskaičiavimai, kiek Lietuva gautų išmokų iš Europos Sąjungos biudžeto, skiriasi, tačiau galima prognozuoti, kad išmokos Lietuvai net keletą kartų viršytų jos išnašas.

Socialinės pasekmės

Ko gero, šias pasekmes sunkiausia įvertinti vienareikšmiškai. Kaip būdinga socialiniams reiškiniams, jos yra sunkiai prognozuojamos ir gali plėtotis viena ar kita linkme, atsižvelgiant į daugybę įvairių, kartais net neapčiuopiamų veiksnių.

Pirmiausia, reikia atkreipti dėmesį į tai, kad Lietuvai tapus ES nare, joje išgalės Sąjungos nuostatos šalių-narių gyventojų atžvilgiu. Visų šalių-narių piliečiai kartu yra ir ES piliečiai. Kiekvienas ES pilietis turi:

a) nevaržomo judėjimo ir apsigyvenimo ES šalių-narių teritorijoje teisę;

b) teisę balsuoti ir kandidatuoti vietiniuose ir Europos rinkimuose toje šalyje, kurioje gyvena;

c) teisę būti ginamas diplomatiniai ir konsuliniai kiekvienos šalies-narės įstaigų;

d) peticijos (kolektyvinio prašymo) Europos Parlamentui teisę.

Dar galima pridurti, kad narystė Europos Sąjungoje yra siejama su stabilumu tų institucijų, kurios garantuoja demokratiją, įstatymų viršenybę, žmogaus teises ir pagarbą mažumų apsaugai. Jau dabar egzistuoja daugybė nedidelių, bet vis dėlto labai reikšmingų PHARE programų, kurios yra nukreiptos į demokratijos institucijų stiprinimą bei pilietinės visuomenės plėtotę.

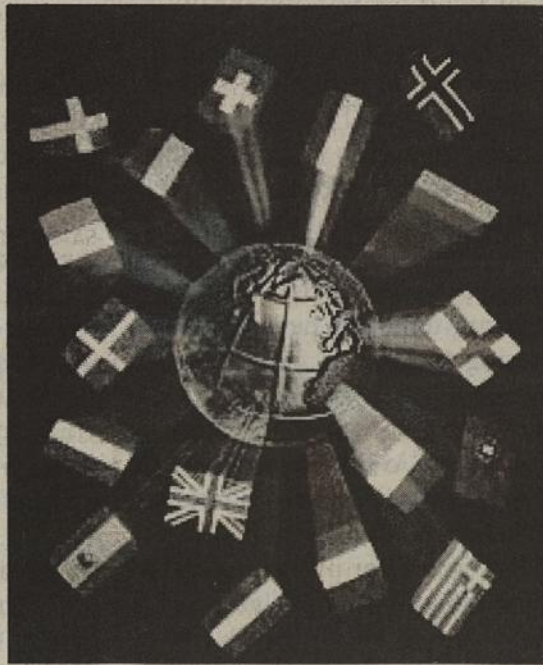
Kalbant apie socialines pasekmes, galima daryti tam tikras prielaidas ir prognozes:

Pasekmės migracijai - Lietuvai tapus ES nare, jos piliečiai galės laisvai keliauti po visas Europos Sąjungos šalis-nares. Tai nebūtinai lems nepaprastai išaugusias migracijos apimtis - gali būti, jog emigracija netgi sumažės dėl padidėjusių išdarbinimo galimybių bei ekonomikos augimo Lietuvoje.

Nacionalizmo-kosmopolitizmo problema. Šiuo klausimu socialinių mokslų atstovų nuo-

monės išsiskiria. Vienų nuomone - integracija skatinant nacionalizmo augimą. Kitų manymu, stojimas į Europos Sąjungą, priešingai, lemtų plintantį kosmopolitizmą, kuris silpnintų nacionalizmą ir ksenofobiją.

Ekonomistų bei socialinių mokslų atstovų teigimu, ekonomikos augimas sudarys prielaidas išaugti viduriniai klasi. Tai mažins mažiausių ir didžiausių pajamų grupių atotrūkį ir prisidės prie ekonominės išsiskirties.

Tikimasi, jog netrukus čia atsiras vieta ir Lietuvos vėliavai

minio ir socialinio valstybės stabilumo didėjimo.

Politinės pasekmės

Galima išskirti keletą reikšmingų pokyčių:

Basajev už Putino galvą skiria 2,5 mln. dolerių apdovanojimą

Čėčėnijos karo vadas Šamil Basajev, kuris buvo sunkiai sužeistas per pasitraukimą iš Grozno, vasario 16 d. interneto tinklalapyje paskelbė fetvą, kurioje už laikinai Rusijos prezidento pareigas einančio Vladimiro Putino galvą pažadėjo 2,5 mln. dolerių apdovanojimą.

Pasiremiant Korano aiškinimu, leidžiančiu žudyti netikėlius, kurie sudarė su musulmonais paliaubas ir jas vėliau sulaužė, www.jikhad.org puslapyje išplatintoje fetvoje sakoma, kad "nusikaltėliui Putinui paskelbta mirties bausmė". Nuosprendžio įvykdytojo laukia Alacho malonė, sakoma fetvoje, nes "čėčėnų tautos kraujas bus nuplautas Putino krauju".

Visiems tikratikiams musulmonams adresuotoje fetvoje, kurią pasirašė imamas Šamil

Nuosprendžio Vladimirui Putinui tekstas arabų rašmenimis

Basajev, sakoma, kad "mūsų islamo organizacija skelbia apie 2,500,000 dolerių apdovanojimą išmokėjimą tam, kas savo rankomis įvykdys šią fetvą". Norintiems sužinoti išmokėjimo procedūros smulkmenas, fetvoje nurodomas faksas ir elektroninio pašto adresas.

Šią fetvą komentuojančio Rusijos elektroninio laikraščio "www.gazeta.ru" nuomone, tai, kad fakso numeris prasideda skaičiais 44, rodo, kad fakso aparatas yra Didžiojoje Britani-

joje.

Laikraščio žurnalistai, pasiuntę laišką pateiktu elektroninio pašto adresu ir pasiteiravę daugiau detalių, atsakymą gavo nepraėjus nė 3-4 minutėms. Redakcijos darbuotojų nuomone, atsakymą, kuriame žadama "faksu ar elektroniniu paštu atsiųsti išsamias apdovanojimo išmokėjimo instrukcijas per artimiausias dienas", greičiausiai pasiuntė pašto robotas.

"www.gazeta.ru" spėja, kad netikėtus Š. Basajevą pasirody-

Dalyvavimas Europos Sąjungos institucijose leis Lietuvai lemti Europos Sąjungos sprendimus. Tiesa, mažai tikėtina, kad Lietuva turės savo komisarą, tačiau ji gaus kelias vietas Europos Parlamente bei tam tikrą Europos Sąjungos institucijų biurokratų kvotą. Taigi, nors pavienės šalies įtaka Europos Sąjungos sprendimams priimti nedidelė, tačiau Vidurio ir Europos šalių pozicijos tam tikrais, joms visoms aktualiais klausimais, sutaps, taigi jų kolektyvinė galia padidės. Tikėtina, kad Europos Sąjungoje stiprėjant regionalizacijos tendencijoms, susiformuos Baltijos bei Vidurio Europos šalių blokas, kuris turės specifines savo problemas ir balsuodamas Taryboje galės pakreipti sau naudingą linkmę tam tikrus jos sprendimus.

Išjungimas į ES, t.y. ir į jos Bendrą užsienio ir saugumo politiką, gerokai padidintų Lietuvos užsienio politikos potencialą ir padėtų atsverti kaimyninių šalių įtaką regione. Dalyvavimas Bendroje užsienio ir saugumo politikoje pareikalaus iš Lietuvos sustiprinti ir modernizuoti institucinį Lietuvos užsienio politikos mechanizmą, jos biurokratinę struktūrą, išplėsti galimybes gauti ir perduoti informaciją. Be to, reikia nepamiršti, kad rytinė Lietuvos siena taps išorine ES siena, todėl padidės Lietuvos strateginė svarba Europos Sąjungai.

Pasekmės saugumui

Narystė ES dažnai siejama su saugumo garantijomis - saugumas nurodomas kaip vienas svarbiausių narystės motyvų. Pažymėtina, kad narystė ES nesuteikia jokių formalių saugumo garantijų, tačiau pati narystė jau gali būti kaip tam tikra apsauga nuo išorinės agresijos. Be to, narystė sustiprina ir vidinį saugumą, kadangi ekonomikos augimas mažina visuomenės socialinius prieštaravimus, didina socialinį stabilumą, o tai stiprina demokratiją ir šalies vidaus saugumą.

Spartesnis ekonomikos augimas leistų daugiau lėšų skirti ne tik socialinėms reikmėms, bet ir krašto saugumo sistemai. Tai ateityje padidintų Lietuvos stojimo į NATO galimybes.

Be to, dalyvavimas bendruose ES vidaus ir teisingumo reikaluose padidins galimybę kovoti su tokiais tarptautiniais (šalies mastu sunkiai sprendžiamomis) problemomis kaip nelegali migracija, organizuotas nusikaltamumas ir terorizmas.

Baigiant verta pasakyti, kad šiuo metu vykstantis Europos Sąjungos plėtros procesas - didžiausias per visą tiek Europos Bendrijos, tiek Europos Sąjungos istoriją. Stojančioms šalims keliama aukšti visų sričių reikalavimai, tačiau kartu šalys-narės besiruošiančioms stojimui valstybėms ir teikia pagalbą. Šiuo metu Lietuvos stojimas į ES - svarbiausias Lietuvos užsienio politikos siekis.

Lietuvoje artėja savivaldybių rinkimai

Dalyvauti savivaldybių rinkimuose pareiškė norą rekordinis 29 partijų ir politinių organizacijų skaičius. 1995 m. savivaldybių rinkimuose dalyvavo 17 partijų ir organizacijų. 1997 m. dalyvavo 24 partijos. Dalyvauti visose 60 rinkimų apygardų ketina populiariausia apklausų duomenimis Lietuvos liberalų sąjunga (Lietuvos konservatoriai), Naujoji sąjunga (socialliberalai), Lietuvos centro sąjunga. Socialdemokratai savo kandidatus kels 58 apygardose, krikščionys demokratai - 57, Valstiečių partija - 49 apygardose. Savivaldybių rinkimai įvyks kovo 19 d.

Respublika

Tomas Sakalauskas :

noriu suprasti kitokį žmogų... 1

Neseniai New Yorke lankėsi žurnalistas, penkiolikos mėnesių autorius Tomas Sakalauskas. Mėnesį gyvendamas Jolantos ir Arūno Kulikauskų namuose, jis rinko medžiagą apie garsumą New Yorko kultūrinį triukšmadarį Jurgį Mačiūną. Vieną gražią pavakarę, vakarodamas dailininkės Laimos Sprangauskaitės būste, svečias sutiko pasikalbėti su "Darbininku". Pokalbyje dalyvauja Laima Sprangauskaitė ir Julius Keleras.

Tomas Sakalauskas

* * *

J.K. Gerbiamas Tomai, sakykit, kodėl Jūs susidomėjot Jurgiu Mačiūnu? Ar legenda patraukė Jus, ar jo menas?

T.S. Aš apie Mačiūną jau esu rašęs - išėjo tokia mano knyga *Home Creator*, eseistikos rinktinė. O aš apie jį išgirdau, kuomet buvau pirmą kartą New Yorke, pas Jonyną, 1986 metais. Nuvežė tuomet mane Jonynas pas Almų Šalčių, o Šalčius su Mačiūnu... jie buvo įsteigę pirmąją tokią galeriją "AG", Madison Avenue, ir iš ten prasidėjęs tas dalykas... Žodžiu, aš sužinojau apie Mačiū-

ną iš Almaus Šalčiaus. Jonynas irgi pažinojo Mačiūną. Tai ten būdavo visokių įdomių dalykų: štai, Mačiūnas sugalvojo pirkti salą, Karibų jūroje. Sužinojo, kad yra didelė sala, o šalia jos mažytė - ta mažą salą yra tik viena ferma, o toje didžiojoje nusileidžia lėktuvai. Žodžiu, puiki sala, galima nuvažiuoti su menininkais, jie ten dirbs, kurs, bus meno rojus... Jis buvo iluzionierius ir fantazuotojas. Na ir ką gi, reikia dabar pirkti tą salą, o kadangi savininkas gyvena Anglijoje, tai jie sutaria kažkokią kainą, už kurią jis parduoda. Nuvažiuoju Mačiūno sesuo apžiūrėti tą salą. Apžiūrėję, grįžusi sakau, viskas tvarkoje, galima gyventi. Dabar Mačiūnas ieško kompaniono, kadangi reikia pinigų, o jis pinigų neturėjo niekada (juokiasi)... Ir sugundė Jonyną, o Jonynas buvo turtingas žmogus. Jis ir profesoriavo, ir turėjo savo vitražo studiją, ir visa kita... Na, susigundė Jonynas, ir dar kažką prikabinė. Bet tuo metu mirė tos salos šeimininkas, liko žmona našlė. Tai ta našlė ėmė ir pakėlė kainą, ar tai išvis atsisakė parduoti... Ir tuomet skambina Jonynas jai, sakau, gaila, mes jau norėjome pirkti ir jau buvome visi įnešę pinigų... Kaip tai įnešė, tik jūs vienas įnešėt, niekas dar nesumokėjo, sakau šeimininkė. Ką, sakau Jonynas, ir Mačiūnas ne? O Mačiūnas buvo sakes jam, kad jau nusiuntė savo dalį... Tai Jonynas vos atgavo savo įnašą ir labai džiaugėsi, kad atgavo. O Mačiūnas visuomet turėjo milžiniškų projektų - tai pirks laivą, tai plauks aplink pasaulį, tai skris lėktuvu... Na, kai aš apie tai išgirdau, ir parašiau tokį gabaliuką, tokį esė, ir idėjau į tą knygą, tarp kitų.

J.K. Kelintais metais?

T.S. Ta knyga išėjo 1986 metais. Tuo aš tada ir užbaigiau su Mačiūnu... O su Šalčium, kadangi jis vis retkarčiais atvažiuodavo į Lietuvą ir aš tada dirbau "Švyturio" žurnale, mes sutarėm - kadangi jis "pradėjo tą galeriją" - kad jis parašys platų straipsnį, prisiminimus apie Mačiūną... Taigi, kai išėjo ta knyga, kurią aš

jums dabar čia padovanojau, vyko tos knygos pristatymas Mokytojų namuose. Ateina toks aukštas vyriškis, jau po pristatymo, kuomet aš daliju autografus, ir sakau, aš norėčiau autografą gauti. Gerai, sakau, ir klausiu, tai kam aš čia turiu užrašyti? Tai ką, sakau, Tomai, jau nebepažįsti mane? Buvo jau praėję apie 10 metų nuo 1986-tų... Taigi aš Almus Šalčių! Ir jis tuomet man sakau: tai aš to straipsnio apie Jurgį Mačiūną nebeparašysiu, kadangi ir sveikata, ir šiaip neturiu ūpo... Sakau, ir nebereikia, kadangi ir "Švyturys" užsidarė. Tada jis man sakau, tai tu parašyk! Na, sakau, jei atsiras, kas mane paglobos... nes aš pats neturiu galimybių - turi kažkas paremti ir priglausti, o Šalčius, žinojau, pats ankštai gyvena... Gerai, sakau, aš parvažiuosiu ir paorganizuosiu. Po kiek laiko ateina laiškai, rašo, aš susiskambinau su Mačiūno seserimi Nijole, ji sutinka tave pagloboti pirmą savaitę atvykus ir apmokėti kelionę. Tai rašai, ar ne?!.. Paskambinau Jonui Mekui, su kuriuo irgi kiek bendravau, dariau tokius pasikalbėjimus... - tai jis irgi pritarė. Aš susimąščiau, nes iš esmės tie dalykai, tas "fluxus", man buvo svetimi. Jau buvau nusprendęs nebesutikti. Bet pasakui pagalvojau - o juk labai įdomu stengtis suprasti visiškai kitokį žmogų. Juk jis išjudino visą masę, paleido didžiulę idėją. Ir galų gale sutikau. Įeiti į žmogų ir pabandyti suprasti jį, visai kitaip galvojantį... Kodėl jis turi būti blogesnis? Jis kitoks. Bet pasakui atsitiko taip, rašo man e-mail Šalčius, kad toki Nijolė, kuri pradėjo mane remti, kad jos du sūnūs gyvenantys Lietuvoje, Klaipėdoje, misijonieriai, Audrius ir Giedrius, kad jiems ar tai kažkas nutiko, ar ką, ar jie neteko darbo, kad jiems trūksta dabar pinigų ir ji nebegalinti mane remti, finansuoti. Tai aš vėl mąstau, ką čia daryti... Tada gavau iš Jono Meko faksą, kuriame jis prašo mane parašyti trumpą savo kūrybinę biografiją, ką aš esu parašęs... Pasirodo, jis tikisi, kad parems Mačiūno draugai. Tai taip aš ir atvažiauju, apsistoju pas Arūną Kulikauską... Na, iš bado nenumirsiu (juokiasi), kažką susirinksiu ir padarysiu. (bus daugiau)

Sveikatos kertė

Cholesterolas ir trigliceridai žmogaus organizme

Nesuklysiu pasakęs, kad cholesterolo ir trigliceridų, tiksliau sakant, riebalų, esančių kraujyje, problema iškilo per paskutinių dešimtmetį. Iš kraujyje esančių riebalų daugiausiai žinomi keturi. Tai cholesterolas, trigliceridai, HDL - aukšto lyginamojo svorio riebalai ir LDL - žemo lyginamojo svorio riebalai. Žinomiausias yra cholesterolas ir apie jį daugiausiai kalbama. Daug mažiau kalbama apie trigliceridus ir kitus du HDL, LDL. Paprastai žmonės nežino, kad aukšto lyginamojo svorio riebalai yra geri riebalai. Jie "geri" todėl, kad prie kraujo arterijų sienelių neleidžia prisiklijuoti cholesterolui ir trigliceridams. Normaliai HDL kiekis kraujyje svyruoja nuo 0,9 mmol/L iki 1,7 mmol/L. Jeigu HDL yra mažesnis nei 0,9 mmol/L, tada žmogaus sveikata yra tam tikros rizikos būklės ir ypač greitai į tai reaguoja širdis. LDL riebalai yra blogi, nes kaip tik jie padeda cholesterolui ir trigliceridams prisiklijuoti prie kraujo arterijų sienelių.

Taigi žemas HDL (mažiau nei 0,9 mmol/L), aukštas LDL (daugiau nei 3,5 mmol/L) bei didelis cholesterolo bei trigliceridų kiekis labai kenkia žmogaus sveikatai.

Kas yra cholesterolas ir trigliceridai?

Atsakymas labai paprastas: tai yra riebalinė medžiaga, kurią gamina pats organizmas iš riebalų, kuriuos žmogus suvalgo. Tačiau kai kurių žmonių organizmai iš tokio pat suvalgyto riebalų kiekio pagamina daugiau cholesterolo ir trigliceridų nei kiti. Pasitaiko, kad mažiau valgančių riebalų žmonių organizmas pagamina daugiau cho-

lesterino ir trigliceridų.

Australijoje yra priimta ir laikoma norma tokie riebalų kiekiai (paprastai sakant, tam tikrų vienetų kiekis 1 litre kraujo): cholesterolas - 3,2-5,5 mmol/L; trigliceridai - 0,2-2,0 mmol/L; HDL - 0,9-1,7 mmol/L; LDL - 1,7-3,5 mmol/L.

Australijoje gana aštriai išsiskiria du požiūriai, kaip sumažinti cholesterolo ir trigliceridų kiekį kraujyje.

Vieni mokslininkai teigia, kad reikia laikytis dietos ir vaisyti nereikalingi bei nepriimtini. Jie mano: jeigu pacientas laikysis griežtos dietos, cholesterolo ir trigliceridų kiekis kraujyje sumažės. Kiti tvirtina, kad reikia gydytis vaistais, nes, kaip minėta, yra žmonių, valgančių mažai riebalų, bet jų cholesterolo ir trigliceridų kiekis kraujyje yra didelis. Taigi cholesterolo ir trigliceridų kiekis žmogaus kraujyje nepriklauso nuo dietos, nes kai kurių organizmų medžiagų apykaita (metabolizmas) net ir iš mažo kiekio suvalgytų riebalų pagamina daug cholesterolo ir trigliceridų. Todėl nereikia žmogaus kaltinti dieta, o vaistais paveikti cholesterolo ir trigliceridų gamybą kraujyje arba juos sunaikinti.

Vaistų, mažinančių cholesterolo ir trigliceridų kiekį arba sustabdančių jų gamybą organizme, yra keletas rūšių. Pagrindinės yra dvi: statinai - cholesterolui ir gemfibrozilai - trigliceridams. Statinų yra keletas, bet iš esmės jie mažai kuo skiriasi. Pavyzdžiui, alus yra alus, bet jo yra įvairių rūšių. Lygiai taip pat yra su gemfibrozilais, bet šiuo atveju variantų yra mažiau.

(pabaiga kitame numeryje)
Alfonsas Viliūnas

Antroji "Lituanicos" futbolininkų pergalė

Paskutinis sausio mėnesio sekmadienis atnešė antrąją pergalę Chicagos "Lituanicos" futbolininkų ekipai, dalyvaujančiai "Metropolitan" lygos aukščiausios diviziono salės futbolo pirmenybėse. I Chicagos šiaurės vakarinėje pusėje esančio Villa Park miestelio "Odeum" salę atėjusi saujelė lietuvių ir gana didelis būrys kitataučių matė "Lituanicos" ir "Green-White" komandų susitikimą, kuris baigėsi 4:3 mūsiškių pergale.

Reikia pasidžiaugti, kad lietuvių ekipa sustiprino savo pozicijas pirmenybių lentelėje, iš keturių susitikimų sugriebusi 6 taškus. Pergalė nebuvo lengvai pasiekta, nes varžovai priešinosi kiek galėjo. Jie jau ketvirtą minutę pelnė pirmąjį įvartį. Ir tik po penkiolikos minučių mūsiškiai Laimono Bytauto "šūviu" įstengė išlyginti.

Antroje žaidimo pusėje netrukus "Green-White" vėl išiveržė į priekį. Tačiau čia padėti dar kartą gelbėjo tas pats Bytautas, kuris vėl išlygino 2:2. Šis šiemet naujai į komandą įsijungęs vyras vėliau dar du kartus nuginklavo varžovų varentininką, ženklindamas 4:2 mūsiškių naudai. Atrodė, kad taip rungtynės ir baigsis, tačiau, sulig baigiminiu teisėjų švilpuku, varžovai įstengė rezultata sušvelninti iki 3:4.

Taigi šių rungtynių herojumi buvo Bytautas, išnaudojęs beveik visas progas. Tuo tarpu negalima to pasakyti apie kitus "Lituanicos" vyrus. Daugeliui iš jų trūko ryžto, na, ir susižaidimo. Kai kurie atrodė gerokai nuvargę, žaidę be kovos dva-

sios. Kiti gal dar neįsisąmonino, kad žaidimas salėje gerojai skiriasi nuo lauke žaidiamo futbolo.

Aukščiausios (major) lygos lentelės viršūnėje stovi "United Serbs" vyrai, nors jie ir pralaimėjo prieš "Kickers" 2:4, surinkę 9 taškus. Antroje vietoje eina "Pegasus", su 8 taškais, nors sausio 30 d. sužaidę tik lygiomis su paskutinėje vietoje stovėjusia (ir ten likusia) "Wings" ekipa. Trečiaja atstovuoja "Kickers", su 7 taškais. Toliau seka komandos: "Lituanica" ("Liths"), "Zrinski" ir "Maroons", turinčios po 6 taškus. 7-8 vietas dalinasi "Eagles" ir "Schwaben", turinčios po 4 taškus. O lentelės pabaigoje rikiuojasi "Green-White" (9-ta vieta, 3 taškai) ir "Wings" (10-ta vieta, 2 taškai).

Sausio 30 d. teko matyti iki to laiko dvi pergalės ir lygiosias turėjusią "Pegasus" ekipą, žaidusią su tik vienu tašku pasitenkinusia ukrainiečių "Wings". Netikėtai ši be laimėjimų ėjusi komanda užkūrė tokią pirtį lentelės viršūnėje esantiems "Pegasus" žaidėjams, kad jie pirmą kėlinį pralaimėjo 0:2. Tik po pertraukos jie pajėgė išlyginti ir išgelbėti vieną tašką.

Taigi "major" diviziono komandų pajėgumas yra beveik vienodas (išskyrus gal "Lituanica", kuri jokių būdu negali "suvirškinti" salės futbolo plo-nybių). Tad kiekvieną sekmadienį būna nemažų sensacijų ir netikėtumų. Lauksime, kad ir mūsiškiai pateiktų kokią nors sensaciją, tarkim, laimėtų prieš "United Serbs"!

E. Š.

Malmės salotos

Sudėtis:

200 g. pievagrybių
200 g. kumpio
2 rūgštūs obuoliai
2 rauginti agurkai
2 šaukštai juodųjų alyvuogių be kau-
liukų
2 šaukštai alyvų aliejaus
1 šaukštelis cukraus
pusės citrinos sultys
druska, pipirai, petražolės

Pievagrybiai apverdami pasūdytame vandenyje, atvėsinti, susmulkinami. Obuoliai nulupami, išimami sėklalazdžiai, supjaustomi kubeliais. Agurkai nulupami, supjaustomi kubeliais. Kiaulienos kumpis supjaustomas juostelėmis.

Dedamos alyvuogės, cukrus, prieskoniniai, išspaudžiamos citrinos sultys, pilamas aliejus ir

viskas gerai išmaišoma. Šias salotas reikia palaikyti 1 valandą šaldytuve, o po to valgyti.

Tamsus alus sveikesnis

Japonų mokslininkai pataria gerti alų, bet tik tamsų. Šis gėrimas gali apsaugoti nuo vėžį sukeliančių junginių, pasigaminančių maiste jį verdant arba kepanant.

Mokslininkai ištyrė ir kitus gėrimus – brendį, baltąjį ir raudonąjį vyną, taip pat nealkoholinį alų. Jie nustatė, kad nė vienas iš šių gėrimų neturi tokių savybių. Dabar mokslininkai bando nustatyti, koks naudingas junginys yra tamsiajame aluje.

"Vakarų ekspresas"

50-sios Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynės

50-sios jubiliejinės Šiaurės Amerikos lietuvių sporto žaidynės įvyks 2000 m. gegužės 5, 6 ir 7 d. Baltimorėje, MD. Visuotinio ŠALFASS-gos suvažiavimo nutarimu ir ŠALFASS centro valdybos pavedimu, žaidynes vykdys Baltimorės Lietuvių Atletų klubas, kurios pirmininkas yra Viktoras Sajauskas.

Programoje - 2000 m. ŠALFASS-gos pirmenybės šių sporto šakų: a) krepšinio - vyrų A ir B, moterų ir jaunių bei mergaičių A (1981 m. gimimo ir jaunesnių), b) tinklinio - vyrų ir moterų, c) stalo teniso, d) šachmatų, e) plaukimo, f) kėglavimo, g) raketbolo ir h) rankų lenkimo.

Vyrų krepšinio A klasę sudaro iškilės komandos, atrinktos ŠALFASS-gos krepšinio komiteto. Likusios vyrų komandos žaidžia B klasėje, kur gali dalyvauti ir vyrų A klasės komandas turinčių klubų antrosios ir t.t. komandos. Vyrų A klasėje gali dalyvauti ne daugiau kaip 8 komandos. Kitose klasėse komandų skaičius neribojamas.

Iš principo jaunių A klasės žaidėjams yra leidžiama kartu žaisti ir vyrų A ar B klasėje, o mergaitėms A - moterų klasėje, jei sąlygos leidžia.

Vyrų A ir B krepšinio varžybas numatoma pradėti penktadienį, gegužės 5 d., apie 5 val. p.p. Jaunių bei mergaičių A ir moterų krepšinis vyks tik šeštadienį ir sekmadienį.

Krepšinio koordinatorius: Vytautas Brazauskas; tel.: (410) 727-5693, E-mail: vytz@juno.com

Tinklinis numatomas šeštadienį. Koordinatorius: Charles Loscam; tel.: (410) 592-5251; E-mail: moel2@flash.net

Stalo teniso programa: vyrų vienetas, moterų vienetas, vyrų senjorų (virš 55 m.) vienetas, jaunių/mergaičių (jaunesnių kaip 18 m.) vienetas, vyrų dve-

jetas, moterų dvejetas, mišrus dvejetas ir komandinės varžybos (2 vyrai ir 1 moteris). Stalo teniso varžybos numatomos šeštadienį. Koordinatorius - Vytautas Brazauskas.

Šachmatų pirmenybės bus vykdomos šveicarų sistema, šeštadienį ir sekmadienį. Galutinis formatas bus nustatytas vietoje, atsižvelgiant į žaidėjų skaičių. Bus atžymėti ir jaunieji (jaunesni kaip 18 m.). Koordinatorius: John Pocius; tel.: (410) 945-2322.

Plaukimo pirmenybės vyks šeštadienį, 25 jardų baseine, šiose klasėse: vyrų ir moterų (15-24 m. imtinai), senjorų - vyrų ir moterų (25 m. ir vyresnių), berniukų ir mergaičių: 13-14 m., 11-12 m., 9-10 m., 8 m. ir jaunesnių. Programoje - visi stiliai. Šuolių į vandenį nebus. Amžiaus klasifikacija - pagal dalyvio amžių varžybų dieną. Svečių teisėmis kviečiami dalyvauti latvių ir estų plaukikai. Plaukimo varžybų koordinatorius: Arvydas Barzdukas, 3322 Hartwell Ct., Falls Church, VA 22042. Tel.: (703) 560-1410 namų, (703) 241-2500 darbo; faksas: 703-241-9114; E-mail: arvydas@earthlink.net

Kėglavimo (Bowling) pirmenybės bus komandinės ir individualios. Komandą sudaro 4 mišrios lyties žaidėjai(-jos). Bus atžymėti jaunieji ir mergaitės 16 metų ir jaunesni varžybų dieną. Varžybos numatomos šeštadienį. Koordinatorius: Nerimantas Radzius; tel.: (410) 727-1935.

Raketbolo pirmenybės numatomos šeštadienį. Planuojama vienetų ir dvejetų varžybos vyrams, moterims ir vyrams senjorams (50 m. ir vyresniems). Galutinė klasifikacija bus nustatyta paaiškėjus dalyvių skaičiui ir amžiui. Koordinatorius: Vincas Dulys; tel.: (410) 987-5275; E-mail: vincas@juno.com

Bitininkystės muziejaus senoviniai aviliai Aukštaitijos nacionaliniame parke

A. Balbieriaus nuotr.

Rimantas Šidlauskas, naujasis Lietuvos Respublikos nepaprastasis ir įgaliojasis ambasadorius Kanadai, vasario 16-šios minėjime Toronte, Mississaugoje, kalbėjo tema "Vasario 16-toji ir Lietuva naujame tūkstantmetyje". Naujasis Lietuvos ambasadorius 1980-1985 m. studijavo Vilniaus universitete, Filologijos fakultete, prancūzų kalbą ir literatūrą; 1992 m. stažavosi Paryžiaus tarptautiniame viešosios administracijos institute. 1989-1992 m. R. Šidlauskas dirbo Užsienio reikalų ministerijos (URM) konsulinio sutarčių skyriaus vedėju, URM pasų ir vizų skyriaus vedėju ir URM spaudos bei informacijos skyriaus pirmuoju sekretoriumi. 1992-1994 m. - URM konsulinio departamento direktoriaus pavaduotojas, vėliau direktorius; 1994 m. - užsienio reikalų ministro pavaduotojas; 1994-1997 m. - URM sekretorius, konsulinio departamento direktorius; 1994-1999 m. vadovavo Lietuvos Respublikos valstybinei komisijai Lietuvos sienoms nustatyti; vedė derybas su Lenkija, Latvija, Rusija, Gudija.

Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Seimas įvyks 2000 m. rugpjūčio 16-20 dienomis Vilniuje, Seimo rūmuose.

"Cleveland Clinic" chirurgai - dr. James Sferra ir dr. John Bergfeld - neseniai operavo "Cavaliers" krepšinio komandos žaidėją Žydrūną Ilgauską. "Cavaliers" praneša, kad į Žydrūno kairės kojos pėdą įdėti du sraigtai ir atliktas kaulo papildymas. Panaši dešinės kojos operacija jam buvo padaryta 1997 m. Dėl abiejų pėdų sužeidimo Žydrūnas Ilgauskas negalėjo žaisti 169 rungtynėse iš 256. Chirurgai tikisi, kad Ž. Ilgauskas jau po keturių mėnesių galės pradėti makštintis.

"Dainava", Chicagos lietuvių meno ansamblio, kartu su Toronto "Volungės" ir Clevelando "Exultate" chorais koncertuos balandžio 2 d., sekmadienį, 3 val. p.p. Toronto universiteto MacMillan teatro salėje.

Prelatas Juozas Prunskis 92-ojo gimtadienio proga Lietuvos Respublikos prezidento Valdo Adamkaus dekretu apdovanotas Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino trečiojo laipsnio ordinu.

Kanados lietuvių fondas pakartotinai praneša, kad prašant paramos lietuviškai veiklai Kanadoje, anketas galima gauti fondo raštinėje asmeniškai arba skambinant telefonu bei faksu (416) 239-0995. Primenama, kad užpildytos anketos turi pasiekti fondo raštinę ne vėliau kaip š.m. balandžio 1 d. Čekiai bus išrašomi organizacijos vardu. Prašymai Lietuvoje rašomi laiško forma.

Hartford, CT

JAV LB Connecticut apygardos metinis suvažiavimas

JAV LB CT apygardos metinis suvažiavimas įvyks sekmadienį, kovo 26 d., 1 val. p.p., Šv. Trejybės Bažnyčios salėje, Hartford, CT.

Visi kviečiami dalyvauti. Dėl daugiau informacijų kreiptis į pirm. Laimą Karosienę, tel. (203) 469-8365.

Šaitytojai rašo "Darbininkai"

Gerbiamieji,
(...)Norėčiau dar paminėti, kad Jūs prikišate "Darbininke" nemažai svetimžodžių, juos būk tai sulietuvindami. Taip pat norite ne lietuvius sulietuvinti pridėdami prie jų pavardžių lietuviškas galūnes. Pagaliau, kai kuriuos žmones ir suklaidinate: pagalvoja, kad tai tikrai lietuviai.

Toks kalbos ir pavardžių darymas tikrai neatleistinas. Per 50 metų išlaikėme kalbos grynumą spaudoje ir knygose, o dabar štai pradame ją luošinti. Kodėl? Jei Lietuvoje mūsų kalba sudaryta, tai galime suprasti: 50 metų spaudos ne tik fizinės, bet ir psichologinės - dvasinės. Rašykite svetimtautiškas pavardes kaip jos tikrovėje yra ir svetimtautiškus žodžius kabutėse. O jei manote, kad kai kam būtų sunku teisingai ištariti, tai paprastai išrašykite ištirimą šalia to žodžio skliausteliuose. Kiek skaičiau Jūsų laikraštyje, tai visi pavartoti svetimžodžiai galima buvo pakeisti visai taisyklingais lietuviškais žodžiais.

V. Macys, Chipley, FL

Naujas kelias Varėnos rajone

Varėnos rajone vasario pradžioje oficialiai atidarytas 3.91 km ilgio žvyrkelis, per Čepkelių raistą - valstybinį rezervatą - sujungęs Krokšlės ir Katros kaimus. Nuo šiol nebereikės du kartus kirsti Baltarusijos sieną tiems, kurie iš Lietuvos nori patekti į Lietuvos parkraštį esantį Katros kaimą. Šis projektas valstybės biudžetui kainavo daugiau kaip 2 mln. litų. Kelias buvo pradėtas tiesti dar 1998 metais. Tačiau netrukus Čepkelių pelkėse buvo aptikti akmens amžiaus gyvenvietės pėdsakai. Archeologai čia tyrinėjo beveik metus. Po to sutrukdė nesutvarkyti sklypo keliui nuosavybės reikalai. Pavasarį kelio tie-

sėjai negalėjo dirbti, nes būtų trukdę į rezervatą paskridusių paukščių ramybę ir trikdę perėjimą. Tad pagrindiniai darbai buvo atlikti tik praėjusį rudenį ir gruodį. Kelia tiesė Varėnos melioratoriai, laimėję konkursą. Jiems teko įveikti 5.5 m gylio pelkęs, iškirsti apie 10 tūkst. medžių, įrengti smėlio karjerą Paramelio kaime. Kelio dangai sutvirtinti buvo naudojama nauja medžiaga - geotekstilė. Penkiasdešimt Katros kaimo, kuriame yra 21 sodyba, gyventojų kelio atidarymo iškilmių dalyvių pasitiko prie laužo ir padėkojo visiems, padėjusiems nutiesti jiems tiesioginį kelią į Lietuvą.

Lietuvos rytas

Nepriklausomybės minėjimas ir ambasadoriaus Sakalausko viešnagė Los Angeles

Rengiant Vasario 16-sios minėjimą Los Angeles, CA, Lietuvos Nepriklausomybės 82-ųjų metų proga gauti sveikinimo laiškus iš abiejų Kalifornijos senatorių - Dianne Feinstein ir Barbara Boyer, iš kongresmenų Ed Royce ir Chris Cox, kongresmeno Henry Waxman ir Demokratų partijos Amerikoje vicepirmininkės, Kongreso atstovės Loretos Sanchez.

Kongresmenas Chris Cox, Lietuvos Prezidento apdovanojimo aukščiausiu ordinu užsieniečiui, parašė ilgą 2-ųjų puslapių laišką. Kadangi Lietuvai bus labai reikalinga Amerikos Kongreso parama siekiant narystės NATO, būtų gražu, jeigu jiems pasiųstume porą padėkos žodžių. Laiškus siųskite: kongresmenams: Honorable Chris Cox, Ed Royce, Henry Waxman, Loretta Sanchez - U.S. House of Representative, Washington, D.C.; senatoriams: Dianne Feinstein, Barbara Boyer - U.S. Senate, Washington, D.C.

Š. m. vasario 6 d. *The Orange County Register* paskelbė vedamojo (Editorial) papildymą - pokalbį su LB Vakarų Apygardos pirmininke Angele Nelsiene. Tai neilgas, bet stiprus straipsnis su svarbiausiomis žiniomis apie Lietuvos pažangą

stiprinant demokratiją, privatizuojant valstybės objektus ir apie didžiulį Amerikos kompanijų atėjimą į Lietuvą su stambiomis investicijomis. Vedamajame sakoma, kad būtinai reikalinga žinoti, kaip toli Baltijos valstybės pažengė pirmyn per vieną dešimtmetį nuo Nepriklausomybės atstatymo. Rašoma apie būsimą Nepriklausomybės 82-sios sukakties minėjimą Los Angeles ir apie ambasadoriaus Stasio Sakalausko apsilankymą.

Viešėdamas Los Angeles mieste, LR ambasadorius Sakalauskas vasario 14 d. susitiko su milijoninio tiražo dienraščio *The Orange County Register* vedamųjų (t.y. Editorial Board) redaktorais. Lydimas LB Vakarų Apygardos pirmininkės Angelės Nelsienės, ambasadorius Sakalauskas ilgokai su jais kalbėjosi apie Lietuvą. Vasario 17 d. *The Orange County Register* paskelbė vedamąjį "Baltic Update". Būtų taip pat gerai, jei lietuviai parašytų bent trumpą padėką jiems (Editorial Director and vice-pres. Cathy L. Taylor, Alan Bock ir John Seiler, The Orange County Register, 700 Center Drive, Santa Ana, CA 92711; E-mail: www.ocregister.com/liberty). A.N.

Britų karalienė įstatymą galbūt pasirašys kompiuteryje

Didžiosios Britanijos karalienė Elizabeth II gali sulaužyti 600 metų tradiciją ir vieną įstatymų pasirašyti virtualioje erdvėje. Prekybos ir pramonės departamentas paprašė karalienės pritarimą vieno įstatymo projektui išreikšti kompiuteryje, rašo britų spauda. "Tai dar nenuspresta. Dar svarstome", bulvariniam laikraščiui "The Mirror" sakė Buckinghamo rūmų atstovas spaudai.

Dokumentas, kurį karalienė raginama pasirašyti kompiuteryje, yra įstatymo projektas dėl elektroninės komunikacijos. Juo elektroninis parašas teisiškai būtų prilyginamas įprastam. Vyriausybės pareigūnai svarsto galimybę projektą į Buckinghamo rūmus nusiųsti elektroniniu paštu ar standžiajame diske.

Visiems Britanijos parlamento priimtiems įstatymų projek-

Didžiosios Britanijos karalienė Elizabeth II

tams turi būti duotas karališkasis pritarimas. Tik tada jie tampa įstatymais.

Tradiškai pritarimą karalienė išreiškia parkeriu pasirašydama "Elizabeth R".

Nepaisant griežto ir senamadiško karalienės įvaizdžio, rūmai naudoja naujausias technologijas. Asmeninis Elizabeth II biuras turi elektroninio pašto adresą, o britų monarchijos oficialus tinklapis yra www.royal.gov.uk.

BNS

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-erų metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

* **Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA**
* **Čekių sąskaitas - asmeniškas ir komercines**

* **Paskolas - namų, namų remonto,**

Home Equity ir automobilių

* **ATM naują mašiną ir korteles**

* **Tiesioginį pinigų deponavimą**

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

Įžvalgios mintys

Žinome, kad šviesos greitis 300,000 km per sekundę. O koks tamsos greitis?

Depresija yra paprasčiausiai pyktis be entuziazmo...

Už darbą atlyginama ji užbaigus; už tinginiavimą atpildą gauni tuoj pat.

Visi turi fotografinę atmintį, tačiau kai kurie neturi filmo juostelės...

Blauzdikaulis - naudingas daiktas, ieškant kokio baldo tamsoje. Daugelis nustoja ieškoti darbo, jį radę.

Dienos 24 valandos, alaus dėžėje 24 buteliai. Ar tai atsitiktinumas?

Mechanikas: "Negalėjau šiandien pataisyti jūsų automobilio stabdžių, tai padariau, kad signalas garsiau trimituotų".

Jei iš karto kas nors nepavyksta, sunaikink bet kokį įrodymą, kad išvis bandei.

Patirtis paprastai ateina po to, kai jos jau syki reikėjo.

Juo šaltesnis rentgeno aparato stalas, juo tiesiau reikia ant jo išsitiesti.

Gamtos dėsnis: šalto sviesto kietumas yra proporcingas duonos riekių minkštumui.

Pasivinti kito asmens sumanymą ar mintį yra plagiatas, savintis iš daugelio - jau tyrinėjimas.

Internetas

VILNIUS

Žiemos kainos pirmyn ir atgal

spalio 1 - kovo 31

išskyrus kalėdinį laikotarpį

New York \$406

Chicago \$450

Seattle \$560

Plius mokesčiai

Nuolaidos galioja ir iš kitų miestų

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET

web site: www.vytistours.com

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus

siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,

o oro paštu - per 14-a darbo dienų

į LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ, BALTARUSIJĄ, RUSIJĄ

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION
PICK-UP SCHEDULE MARCH OF 2000

March 7	New Haven, CT	12-1 pm*
	New Britain, CT	2-3 pm*
	Waterbury, CT	4-5 pm
March 9	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
March 10	Philadelphia, PA	11-12 noon
	Baltimore, MD	4-5 pm
March 12	Brooklyn, NY	12-1 pm
March 21	New Haven, CT	12-1 pm*
	New Britain, CT	2-3 pm*
	Waterbury, CT	4-5 pm
March 23	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm
	Paterson, NJ	3-4 pm
March 24	Philadelphia, PA	11-12 noon
March 25	Brooklyn, NY	12-1 pm
March 28	Putnam, CT	1-2 pm

* - Pakeistos valandos

For more information please call:

1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$368r.t.

One way to Vilnius \$305

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

RigaVen Travel Inc.

• We have GREAT CRUISES •

• Tours to Ireland, Scotland, England and Europe

• Discover Costa Rica •

SPECIAL REDUCED FARES

to VILNIUS

starting at \$406.00

with

"Call for Details"

Call

INESE ZAKIS

136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706

Tel. 516-665-4455 Fax 516-665-5164

1-800-291-8311

E-mail: RigaVen@worldnet.att.net

VILTIS - Hope

LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.

368 West Broadway, Boston, MA 02127

Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836

EASTER CONTAINER TO LITHUANIA
LEAVES ON MARCH 14

MARCH PICKUPS

March 1	Kennebunkport, ME	12-1 pm
March 2	Brocton, MA	3:30-5:30 pm
March 3	Lowell, MA	12-1 pm
March 3	Nashua, NH	4-5 pm
March 4	Worcester, MA	12-3 pm
March 6	Putnam, CT	1-2 pm
March 6	Providence, RI	4-5:30 pm
March 7	Norwood, MA	6-7 pm
March 8	Cape Cod, MA	3:30-5:30 pm
March 9	Albany, NY	7-8 pm
March 10	Binhampton, NY	9-10 am
March 10	Scranton, PA	12-2 pm
March 10	Frackville, PA	5:30-6:30 pm
March 11	Philadelphia, PA	9:30-11 am
March 11	Brooklyn, NY	2-6 pm
March 11	Bridgeport, CT	8-9 pm
March 12	Waterbury, CT	11am-12:30pm
March 12	Hartford, CT	1-2 pm

Lietuviai esame visi -
Lietuvių Fonde ar esi?

LITUVIŲ FONDAS **LITHUANIAN FOUNDATION**

14911 127th Street
Lemont, IL 60439
Tel.: (630) 257-1616
Fax.: (630) 257-1647

Santrumpos: atm. in. = atminimo įrašas, pavardė po dvitaškio = aukotojas, įm. = įmokėjo, asm. = asmuo, suma po pavardės = įrašų iš viso.

1999 m. lapkričio mėn.

1 x \$5 - Smolinskas Kęstutis, \$5.
2 x \$15 - Buntinaitė Aldona, \$15; Kulbis Tadas ir Rūta, \$170.
1 x \$20 - Sved George ir Dana, \$170.
1 x \$25 - Keblys Kęstutis ir Vitalija, \$675.
6 x \$30 - Buntinas Martynas ir Rūta, \$30; Buntinas Ramūnas, \$30; Meilė Vladas ir Irena, \$130; Mockaitis Algis ir Daiva, \$30; Pakalniškis dr. Aloyzas, \$30; Trumjonas Vilius ir Danutė, \$30.
1 x \$40 - Venclova Tomas, \$680.
4 x \$50 - Radas Julius atm. in.: Tack Regina, \$245; Švenčionių apskrities partizanų atm. in.: Pakalka Julius ir Pranė, \$200; Uginskis Juozas ir Ann, \$505; Ukmėrgės apskrities partizanų atm. in.: Pakalka Julius ir Pranė, \$200.
2 x \$75 - Skladaitis Juozas, \$175; Variakiojis Petras ir dr. Daina, \$475.

17 x \$100 - Barškėtytė Ofelija, \$300; Čekauskas Algis ir Gana, \$300; Januškis Vytautas ir Dalia, \$600; X, \$2,500; JAV LB Clevelando Apylinkė, \$3,000; Kirvelaitis Vytenis, \$800; Koncė dr. Arvydas, \$900; Lukas Vincas ir Ramunė, \$300; Lukošūnienė Jadvyga atm. in.: Šlenys Liudas ir Dalia, \$400; Prialgauskas Bronius (miręs) ir Stasė, \$800; Prialgauskas Vytautas ir Stefa, \$400; Regis Algis ir Irena, \$400; Sušinskas Albertas atm. 10-tų mirties metinių proga: Sušinskienė Irena, \$1,200; Tautkus Adomas, \$200; Utz John ir Marytė, \$100; Vitkus Aleksas ir dr. Danguolė, \$2,300; Žlioba dr. Aras ir Lina, \$1,300.

15 x \$200 - Ambrozaitis dr. Kazys ir Marija, \$8,530; Balzekas Stanley III ir Sigita, \$455; Dočkus Kostas ir Jadvyga (mirusi), \$1,800; Kriaučiūnas Kazys ir dr. Eugenija, \$800; Krištopaitis kapt. Bronius atm. in.: Krištopaitienė Marija, \$200; Liubinskas Juozas ir Daila, \$200; Miknaitis Sigitas ir Janina, \$200; Momkus Vaclovas ir Margarita, \$3,860; Narutis Pilypas ir Elvyra, \$500; Prasauskas Justinas ir Danutė, \$300; Saulis Algirdas ir Aušra, \$2,600; X, \$3,750; Sidrys dr. Jonas ir Judy, \$1,200; Šležas dr. Adolfas ir Algė, \$3,500; Sutkuvienė Ada, \$4,485.

1 x \$300 - Girmius dr. Juozas atm. 5-tų mirties metinių proga: Girniuvienė Ona, \$500.

2 x \$500 - Pasaulio Lietuvių Bendruomenės Fondas, \$500; pasaulio Lietuvių Bendruomenės Valdyba, \$500.

1 x \$550 - JAV LB Švietimo Taryba, \$1,150.

1 x \$600 - Dzenkauskas Vaclovas atm.: Dzenkauskienė Eugenija \$500; Janušaitis Jurgis ir Veronika \$100, \$800.

1 x \$1,000 - Kazakauskas Paul C. atm. in.: Kazakauskas Carl F. ir Eve, \$4,100.

1 x \$30,000 - Skirmantas Francis X. testamentinis palikimas, \$412,790.60.

Iš viso: \$38,800.00

1999 m. gruodžio mėn.

3 x \$5 - Bubnys Edvardas ir Dalia, \$230; Dziakonai Alonsas, \$130; Skaisgirys Kazys, \$175.

2 x \$10 - Knataitienė Marcelė atm. in.: Laurinaitis Ant., \$215; Vailokaitis Julia, \$180.

5 x \$20 - Bublys Algimantas, \$320; Kontautas Jonas, \$1,285; Kregždė Jokūbas, \$135; Radas Julius atm. in.: Nelsas Elena, \$265; Tomkutė Milda, \$175.

3 x \$25 - Bray Bertulytė Ina, \$175; Kolupaila prof. Steponas ir Janina atm. in.: Kolupailaitė Eugenija, \$1,850; Kučiūnas Aleksandras ir Jūra, \$400.

4 x \$30 - Brokas Jonas atm.: in. 3 asm., \$180; Linkus Kazys atm.: Linkus Mėta, \$2,030; Paužuolis Antanas ir Emilija, \$200; Venclova Tomas, \$710.

8 x \$50 - Brazis Algirdas ir Aldona, \$2,575; Grayson Simėnas Vida, \$875; Keblinskas Algirdas, \$1,150; Keblinskienė-Kriškūnaitė Vida, \$1,150; Masiulienė Paalksnytė Stefania atm.: Mockus Zigmantas ir Liuda, \$100; Maurukas Kazimieras atm. in.: Maurikienė Stasė, \$600; Mikuckis Algis ir Vaida, \$450; Elia Spurgis Mary, \$225.

1 x \$55 - Šimoliūnas Stasys atm.: Zapparackas Algis ir Yolanda \$25 ir 2 kt. asm., \$205.

1 x \$67 - Vardys Vytautas atm. in.: Vardys Nijolė, \$600.

22 x \$100 - Anonis Vytautas ir Danutė, \$3,400; Balzekas Family Foundation: Balzekas Stanley III, \$100; Budelskis Zigmantas atm.: Budelskis Eugenija, \$1,500; Černius Rimas, \$2,800; Dziugas Stasys ir Sofija, \$1,600; Eitmanas Linas, \$400; Grudzinaskas Vladas ir Elena atm. in.: Treimaniienė Eugenija \$50, Grinis dr. Gedas ir Aldona \$50, \$1,000; Janušonis Vytautas ir Palmira, \$2,150; Jatulis Izidorius atm. in.: Jatulis Mindaugas, \$900; Karaičio Algirdo Stipendijų Fondas: Karaitis Viktorija, \$10,100; Lemberas Pranas atm. in.: Lemberas Monika, \$2,900; Lemberas Vitalis ir Danutė, \$1,310; Maželis Vytautas, \$1,150; Mikulskis Jonas atm. in.: Eitmanas Algirdas ir Laimutė, \$400; Paškus Juozas ir Eleonora, \$500; Serpe Eitmanaitė Maria Rasa, \$400; X, \$3,200; Vaikutis Vytautas ir Stefa, \$1,100; Vaišnis J. Rimas ir Elona M., \$1,600; Vanagūnienė Stasė atm. in.: Vanagūnas Stanley, \$1,900; Vasys Dalius P., \$550; Žiurys Lina E., \$100.

7 x \$200 - Adaravičius Jonas atm. in.: Gustienė Ona, \$200; Bilėnas Jonas ir Dana, \$1,200; Karaška Maksiminas, \$1,600; Kaufmanas Petras ir Auksė, \$1,200; Mackevičius Bernardas, \$1,350; Prackaila Bigelis Agnes, \$900; Sealey prof. Raphael, \$2,700.

2 x \$300 - Kisieliūnas dr. Alfonsas, \$5,205; Vilutis Edvardas atm. in.: Vilutienė Marija, \$1,100.

1 x \$315 - Petrušienė Gražina atm. in.: Čekauskas W. \$50, McGinnis Daiva \$50, Petrulis A. \$35, Laita W. \$25, Nakas A. \$25 ir 9 kt. asm., \$1,015.

3 x \$500 - Gliauda Jurgis ir Marija atm. in.: Gliudys George J. Jr., \$1,500; X, \$2,150; Raišys dr. Vladas atm. in.: Raišys Vidmantas ir Nijolė, \$1,200.

1 x \$870 - Pabilionis Felixas ir Izabelė atm. in.: Barran Antony

ir Cora \$100, Barran Dan \$100, Makaitis Regina \$100, Šulskis Donna \$100, Love John ir Marija \$50, Jaudegis Petras ir Valerija \$40, Antanėlis Algis ir Laima \$25, Reškevičius Albinas ir Gražina \$25, Reškevičius Audrius \$25, Reškevičius Rimas \$25, Omaha Lithuanian Women's Club \$25, Watson Reškevičiūtė Gailė \$25 ir 18 kt. asm., \$870.

2 x \$1,000 - Balanda Gediminas \$2,000; X, \$4,550.

1 x \$2,000 - Vieraitis Kazimieras atm. in.: Vieraitis Zenonas, \$2,225.

1 x \$2,200 - Vidugiris Vytautas ir Elena, \$4,200.

1 x \$6,000 - Dr. Aldona K. Rugis Fondas, \$6,000.

1 x \$8,000 - Cibas muzikas Mykolas atm. 19-tų mirties metinių proga: Steponis Balis ir Eufemija, \$10,000.

1 x \$25,312.50 - Russas Jokūbas ir Pranciška atm. in.: Russas Alfred V. testamentinis palikimas, \$131,562.50.

1 x \$100,000 - Miami Lithuanian American Citizens Club, Inc. Fondas, \$100,000.

Iš viso \$153,249.50.

Lietuvių Fondo pagrindiniam kapitalui gauta aukų iki 1999.XII.31 - 9,882,020 dol. Gautomis palūkanomis parėmė lietuvišką švietimą, kultūrą, jaunimą 6,681,673 dol. Palikimais gauta 4,967,756 dol.

Padarykime testamentus ir bent dalį turto palikime Lietuvių Fondui: LITHUANIAN FOUNDATION, INC., A NOT-FOR PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION. *Visi remkime Lietuvių Fondą, nes Lietuvių Fondas remia lietuviybę.*

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas New Yorke

Lietuvos nepriklausomybės šventę - Vasario 16-tą - New Yorko lietuviai paminėjo vasario 20 d. iškilmingomis pamaldomis Viešpaties Atsimainymo bažnyčioje Maspeth, NY, ir akademine dalimi Kultūros Židinyje Brooklyn, NY.

Paulius Jurkus

Iškilmingos pamaldos

Šiemet su iškilmingomis šventės pamaldomis iš Apreiškimo parapijos bažnyčios Brooklyn, NY, nusikėlė į Viešpaties Atsimainymo parapijos bažnyčią Maspeth, NY.

Čia yra graži, stilinga parapijos bažnyčia, kurią pastatė buvęs klebonas prel. Jonas Balkinas. Bažnyčia ištisai lietuviška savo stiliumi, pastatyta tik lietuvių jėgomis. Jos architektas Jonas Mulokas, dai-

Pietaujama K. Židiny

Tokių švenčių proga Židinyje, dažniausiai apatinėje salėje, rengiami pietūs. Salė buvo gražiai šiai šventei išdekoruota, pakabinta stilizuota vytiš, nutapyta dail. Jurgio Juozdžio. Prie stalų anksti susirinko norintys papieauti. Judėjo krutėjo žmonių pilni koridoriai, laiptai ir Židinio kiemas.

Akademine dalis

Minėjimo akademine dalis pradėta 3 val. p.p. Vasario 16-osios minėjimus New Yorke

Vasario 16-osios minėjimo Detroite metu ambasadorius Stasys Sakalauskas su ponia Jūrate Sakalauskiene (kairėje) ir JAV senatorius Spencer Abraham su žmona Jane (dešinėje)

Kūčios. Jų negalėjo uždrausti. Taip Kūčių vakarai buvo tautos paguoda ir stiprybė.

Atgimimas prasidėjo 1988 metais. Laisvės dar nebuvo pasiekta, bet jau buvo įvairių reiškinių, simbolizavusių laisvės siekimą. Įsikūręs Sąjūdis 1989 metų Kūčių vakarą pakvietė žmones savo namų languose pastatyti žvakutes. Kai jos sutemus užsidegė, buvo didelis išpuolis - nebylus visuotinis laisvės noro išreiškimas. 1988 m. Vilniuje buvo tikras apsiausties stovis. Visose įstaigose, organizacijose dieną ir naktį būdavo vietiniai komunistai. Buvo laukiama, kad turi kažkas įvykti, bet tada nieko neįvyko. Sovietų valdžia apsiriko keliais mėnesiais. Tų metų vasario mėn. dar nieko neįvyko, bet birželį buvo įkurtas Sąjūdis, sukėlęs visos tautos pasipriešinimą. Po trijų savaičių nuo jo įkūrimo, birželio 24 d., įvyko pirmasis Sąjūdžio mitingas. Kad mitingas bus, nepranešė nei laikraščiai, nei radijas ar televizija. Žmonės susižinojo vienas iš kito. Visi buvo išpėti, kaip reikia elgtis, jei milicija užpultų ir su savo "bananais" pradėtų mušti: kad nuo mušimo apsisaugoti reikia gulant ant žemės...

Mitingas įvyko 7 val. vak. Katedros aikštėje. Susirinko apie 20 tūkstančių žmonių. Pakyla buvo papuošta Gorbačiovo portretu. Tuo metu buvo rengiamasi išlydėti delegatus į Sovietų Sąjungos komunistų eilinių suvažiavimą. Tad ir buvo suplanuota - to palydėjimo metu surengti mitingą.

Mitingą pradėjo prof. Vytautas Landsbergis, pasakydamas svarbų žodį. Toliau kalbėjo Algirdas Brazauskas. Jo kalbos metu minia išskeldavo tautines vėliavėles. Jis savo kalbą pertraukdavo ir paprašydavo vėliavėles nuleisti, nes "dabar taip negaroma". Minia tą sykį Brazausko nenušvilpė, nes jis pažadėjo uždaryti Ignalinos trečią bloką.

Po jo kalbėjo partijos pirmasis sekretorius. Minia jį nušvilpė.

Kitas Sąjūdžio mitingas įvyko rugpjūčio 23 d. Vingio parke. Susirinko apie 300 tūkst. žmonių. Mitinge dabar buvo išsakyta viskas, kas ligi šiol slėgė tautą. Prisimintas Ribentropo paktas, kurio sukakties proga ir buvo surengtas šis mitingas. Pasisakyta apie okupaciją, apie Sibiro tremtį.

1989 m. įvykiai klostėsi labai greitai. Kodėl? Todėl, kad nepriklausomybės aktas jau egzistavo - jis buvo pasirašytas 1918 metų vasario 16 dieną. Tikras stebuklas Lietuvos istorijoje yra 1918, 1919 ir 1920 metai, kai Lietuva tapo valstybe!

(nukelta į 8 psl.)

Koncertinę dalį atlikęs Bostono sekstetas (iš k. į deš.): Norbertas Lingertaitis, Helmutas Lingertaitis, Daiva Navickienė (vadovė), Bronius Banaitis, Vytautas Bazikas, Gintas Simonaitis. Gėles įteikia Gabija Butkevičiūtė

Salvijaus Kungio nuotr.

lininkas - Vytautas K. Jonynas, rangovas - inž. Stankus. Pastatyta 1963 metais ir tuo laiku pripažinta gražiausiu pastatu Queens apskrityje, buvo aprašyta *The New York Times*.

Iškilmingos nepriklausomybės šventės pamaldos įvyko vasario 20 d., sekmadienį, 11:15 v. r. Mišias koncelebravo lietuvių vyskupas Paulius Baltakis, OFM, asistavo tos parapijos kunigai - klebonas Rooney, vikaras Virginijus Volertas.

Giedojo parapijos choras, vadovaujamas muziko Virginijaus Barkausko. Pamokslą pasakė vyskupas, kuris paprastai rūpestingai jį pasirašo, paliesdamas dabarties religines, tautines aktualijas, stiprindamas klausančiųjų tikėjimą, tautiskumą. Jis tikrai yra išeivių lietuvių vyskupas, savo nuoširdumu stiprinąs visus.

Mišiose dalyvavo apie 70-100 žmonių. Čia susirinkusieji turėjo kiek sunkumų surasti vietą, kur pastatyti automobilį.

Po pamaldų visi persikėlė į Kultūros Židinį Brooklyn.

rengia trys organizacijos: Lietuvių Bendruomenės NY apygardos valdyba, ALTO New York skyrius ir Tautos Fondas. Pirmininkaujama rotacine tvarka. Šiemet buvo LB NY apygardos valdybos eilė. Ji organizavo programą, salės papuošimą, svečių priėmimą, vaišes.

Renginiui vadovavusios JAV LB New Yorko apygardos valdybos pirmininkas šiuo metu yra Kęstutis Bileris. Savo rūpestingai paruoštu žodžiu jis ir pradėjo minėjimą. Toliau programai vadovauti pakvietė Faustina Šinkūnienė.

Vėliau įnešimui vadovavo šaulys Algis Jankauskas. Himnų sugiedojo Apreiškimo ir Viešpaties Atsimainymo parapijų chorai, vadovaujami Astos ir Virginijaus Barkauskų. Susikaupimo minute pagerbti žuvusieji dėl Lietuvos laisvės.

Invokaciją sukalbėjo vysk. P. Baltakis, OFM. Invokacija buvo giliai prasminga. Baigdamas vyskupas prašė Dievo palaiminimo Lietuvai, kuriant vie-

konsulo dr. Petro Anuso išleistuvės.

Jo kalbėjimo būdas paprastas, ramus. Tas jo nuoširdumas ir jautumas ir patraukia žmones, daro jį savu visiems.

Lietuvos atsikūrimo metu konsulas gyvenęs Vilniuje, dalyvavęs mitinguose už Lietuvos laisvę, pergyvenęs tuometinius tautos vargus ir džiaugsmus. Savo kalboje jis ir grįžo į tuos Sąjūdžio laikus, kai Lietuva vėl atstatė savo nepriklausomybę. Pradžioje prisiminė, kad tokio tris šventes: vasario 16-tą - Lietuvos nepriklausomybės dieną, kovo 11-tą, kai vėl buvo atstatyta Lietuvos nepriklausomybė, ir liepos 6-tą - Mindaugo karūnavimo dieną.

Toliau prisiminė šio tautinio atbudimo svarbesnius momentus. Sovietai buvo užgniaučę Vasario 16-tos minėjimą. Bet ir tais laikais atsiradavo aki-broktų valdžiai, šūkių ant tvorų - "Laisvė Lietuvai!". Dvasinį pasipriešinimą stiprindavo katalikiškos šventės, ypač

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: Darbininka@aol.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

Daugiau New Yorko žinių
yra 7-ame puslapyje.

Užgavėnės - kovo 7 d., antradienį.

Gavėnios pradžia - Pelenų diena šiemet bus **kovo 8 d.**, trečiadienį. Tą dieną prasideda gavėnia - atgailos laikotarpis, kuris baigiasi Kristaus Prisikėlimo švente - Velykomis, balandžio 23 d. Gavėnios metu katalikai, sulaukę 14 metų, privalo susilaikyti nuo mėsos valgymo Pelenų dieną ir kiekvieną gavėnios penktadienį. Tikintieji nuo 18 iki 59 metų dar privalo Pelenų dieną ir Didįjį penktadienį pasninkauti, t. y. valgyti tik tris kartus per dieną, pilnai privalant tik vieną kartą, o kitus du kartus lengvai užkandant. Gavėnios metu tikintieji yra raginami daryti ir savanorišką atgailą, pav., kasdien išklausti mišias arba, būnant namuose, susilaikyti nuo blogų įpročių, vykdyti gerus darbus ir kt.

Pranciškonų vadovybės metiniai posėdžiai šiemet vyks kovo 9 - 11 d. Kennebunkport, ME, vienuolyne. Dalyvauja iš Lietuvos: provincijolas Tėv. Benediktas Jurčys; patarėjai: Tėv. Astijus Kungys, Tėv. Antanas Grabnickas; iš JAV: viceprovincijolas Tėv. Placidus Barius; patarėjai: Tėv. Pranciškus Giedgaudas, Tėv. Jonas Bacevičius ir provincijos iždininkas Tėv. Rafaelis Šakalys.

Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo dešimtmečiui paminėti Lietuvos Respublikos Generalinis konsulas New Yorke ir Lietuvių Bendruomenės New Yorko apygarda rengia vargonų virtuozo **Virginijaus Barkausko koncertą**, kuris įvyks š. m. kovo 12 d., 6 val. vak. Alice Tully Hall, Lincoln Center, NY. Žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje.

Kaziuko kavinė rengiama kovo 5 d., sekmadienį, 12:30 val. popiet Kultūros Židinio apatinėje salėje. Bus pietūs, kavutė ir atgaila. Veiks loterija ir bus galima apsipirkti lietuviškų dirbinių. Įėjimas nemokamas. Kavinę ruošia New Yorko skautai. Žiūr. skelbimą šio puslapio apačioje.

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovės, atstovas į Brooklyną atvyks ne kovo 11 d., kaip buvo anksčiau skelbta, bet **kovo 12 d.** ir siuntinius priims nuo 12 val. Kultūros Židinio kieme.

LIETUVOS RESPUBLIKOS GENERALINIS KONSULATAS NEW YORKE

JAV LB NEW YORKO APYGARDA
maloniai kviečia Jus dalyvauti

VIRGINIJAUŠ BARKAUSKO vargonų muzikos KONCERTE,

skirtame
LIETUVOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ATSTATYMO
DEŠIMTMEČIUI PAMINĖTI.

Koncertas įvyks

2000 m. kovo 12 d., 6 val. vak.

ALICE TULLY HALL - LINCOLN CENTER
1941 Broadway, New York City, NY

Bilietus platina šie asmenys:

A. Barkauskienė (516) 671-7526; K. Bileris (718) 847-8735; Ž. Juriene, (718) 847-3133; A. Kepalaitė (212) 724-5720; A. Kiausaitė (908) 354-9583; D. Norkienė (718) 258-6432; E. Matulionytė (718) 326-3398; M. Šalinskienė (718) 296-2244; L. Šileikytė-Hood (212) 982-1335; J. Vaitkienė (718) 739-8257; J. Veblaitis (908) 687-4943; I. Vilgalienė (516) 482-6684.

Lietuvos nepriklausomybės šventės minėjimas New Yorke

Paulius Jurkus

(atkelta iš 7-to psl.)

Toliau konsulas savo kalboje prisiminė 120 metų trukusią rusišką okupaciją, prieš tai buvusias nevykusias vedybas su Lenkija, kuomet šviesieji Europos protai jau buvo palaidoję lietuvių tautą ir jos kalbą. Bet štai Lietuva vėl atgimė ir 1918 metais vasario 16-tą padėjo pamatus naujam atgimimui.

Per 20 laisvės metų buvo sukurta Lietuvos pilietinė visuomenė, kurios jau nesugebėjo suardyti nauja sovietinė 50 metų okupacija.

Okupacijos metu lietuvių tauta turėjo pakelti didelius smūgius, trėmimus į Sibirą. Tauta labai nukentėjo, kai 1944 m. beveik visa išsilavinusi visuomenės dalis pasitraukė iš okupuojamos Lietuvos, kadangi, jeigu nebūtų pasitraukę, jie būtų buvę ištremti.

Atėjo naujos kartos, kurios kovo 11 d. pasisakė už atsiskyrimą nuo Sovietų Sąjungos. Pirmausia atsiskyrė Lietuva ir kitos Pabaltijo valstybės, vėliau jų pėdomis pasėkė Gruzija, Ukraina ir kt.

Lietuvoje Vasario 16-tos šventės tradicijos dar palyginti mažos, sakė konsulas. Vyksta parada, sakomos kalbos, koncertuojama, bet ten džiaugsmo mažai. Yra likęs kažkoks liūdesys. Gal tai liūdesys sukeltas žiemos metas, gamta, gal jis kyla iš mūsų vidaus, iš mūsų dainų? Gal reikėtų pasimokyti optimizmo iš amerikiečių, kurie moka džiaugtis tokiomis progomis? Reikia Lietuvai daugiau linksmumo, kalbėjo konsulas, reikia žurnalistų, kurie parodytų Lietuvos gyvenimo šviesiasias puses.

Lietuviai diplomatai nuolat susitinka su kitų tautų diplomatais, kurie geriau pastebi Lietuvos pažangą, pvz., kad Lietuvos prekyba pagerėjo. Sovietiniais laikais Lietuvos prekyba su Vakarais buvo menka. Dabar prekiaujama daugiau ir plačiau. Daugelis pavydi Lietuvos prekybos su Rusija.

Lietuva dabar yra žymiai geresnėje geopolitinėje padėtyje nei 1918, 1919 metais, pažymėjo konsulas. Anais laikais neturėjome nė vienos draugiškos didesnės val-

tybės. Europa buvo susiskaldžiusi, buvome apsupti priešiška nusi-teikusių valstybių, tokių kaip Lenkija, Sovietų Rusija.

Dabar situacija yra kitokia. Europoje vyksta vienijimosi procesas, veikia Europos Sąjunga. Lietuvos suartėjimas su Lenkija neturi tokių pavojų, kokie buvo prieš 70 ar 80 metų. Didžiosios valstybės daugiau dėmesio skiria Baltijos kraštams.

Lietuvoje galima didžiuotis, kad panaudojama lietuvių išeivijos patirtis. Lietuva yra pirmą valstybę, importavusi prezidentą iš Amerikos - Valdą Adamkų. Jis yra amerikietiško auklėjimo žmogus, padeda Lietuvai suartėti su Amerikos valdžios sluoksniais.

Iš Amerikos yra atvykęs ir generolas Jonas Kronkaitis, viceministras Romas Kulikauskas. Tos trys pavardės Lietuvoje daug pasako.

Jei Lietuvos ūkyje šiuo metu yra tam tikra duobė, tai neturėtų mūsų gąsdinti - gyvenime viskas banguoja ir keičiasi. Lietuvos progresas visiems akivaizdus. Jau mažai Lietuvoje likę tokių, kurie norėtų grįžti į Maskvos globą.

Baigdamas savo kalbą, konsulas palinkėjo linksmesnės nuotikos, geresnių žinių iš Lietuvos.

Generalinio konsulo kalba buvo palydėta nuoširdžiais plojimai. Išeivijai visada rūpėjo ir visada rūpės Lietuva, visada ją rem-sime, kad stiprėtų ir pasidarytų tvirta ir kultūringa valstybė.

Šventės rengimo komitetas buvo parengęs rezoliucijas, jas angliškai perskaitė Giedrė Stankūnienė. Susirinkusieji plojimai jas priėmė.

Baigiant minėjimo akademine dalį, išneštos vėliavos.

Koncertinė dalis

Koncertinę dalį atliko Bostono sekstetas, kurį sudaro: Bronius Banaitis - baritonas, Helmutas Lingertaitis ir Norbertas Lingertaitis - tenorai; Vytautas Bazikas - baritonas; Gintas Simonaitis - bosas. Jų vadovė - Daiva Navickienė.

Atliktos dainos: "Tėvynė Lietuva" (muz. A. Bražinsko, žodž. V.

Apolonija Andrasianus, Orland Park, IL, tęsdama savo vyro a. a. Broniaus Andrasiano įprastą nuolatinę paramą "Darbininkui", ir šiemet apmokėjo prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už nuolatinę dosnią paramą mūsų spaudai.*

Juožas Milukas, Pensacola, FL, kasmet remia "Darbininką", apmokėdamas prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Ir šiemet gavome tokią pačią paramą mūsų spaudai, už kurią nuoširdžiai dėkojame.*

Kun. Jonas Pakalniškis, Little Neck, NY, kaip kasmet, taip

Dr. R. Morkvėnas

Bložės); Maironio "Trijų dainų pynė"; "Tyliai leidžias pavargusi saulė" (kompozitorius ir autorius nežinomi); "Tėviškėlė" (muz. Br. Budriūno, žodž. P. Stelingio); "Pareinam į tėviškę brangia" (muz. V. Bliūdžiaus, žodž. J. Andriuškevičiaus); "Antro pusėj Nemuno" (harm. M. K. Čiurlionio); "Marių pakrantė" (muz. G. Purilio, žodž. B. Sruogos); "Laivine" (muzika ir žodžiai A. Mikulskio); "Dar širdy ne sutema" (muz. A. Raudonikio, žodž. P. Gaulės); "Prisiminimų valsas" (muz. M. Vaitkevičiaus, žodž. P. Gaulės); "Prie Dusios" (harm. D. Navickienės); "Kaip grįžtančius namo paukščius" (muz. J. Strolis, žodž. P. Jurkaus); "Gromatėlė parašiau" (muz. V. Juozapaičio, žodž. S. Žlibino); "Barkarolė" (muz. J. Gaidelio, žodž. St. Santvaro); "Subatos vakare" (harm. D. Navickienės).

Šias skaidrias lietuviškas pramogines dainas publika priėmė labai šiltai, negailėdama plojimų, Svečiai net tris kartus išėjo bisui. Programos dalyviams įteiktos gėlės. Pabaigos žodį tarė Tautos Fondo valdybos pirmininkas Algis Vedeckas.

Sceną ir salę dekoravo Žydrūnė ir Gintas Butkevičiai bei Ramutė Česnavičienė.

Publikos atsilankė apie 250-300 žmonių. Dalyvavo ir ambasadorius Anicetas Šimutis su žmona.

Prie įėjimo buvo renkamos aukos. Jas paskelbs rengėjai.

Apatinėje salėje dar ilgai vyko vaišės programos dalyviams ir svečiams.

ir šiemet apmokėjo prenumeratą su 125 dol. čekiu. *Už nuolatinę dosnią paramą mūsų spaudai nuoširdžiai dėkojame.*

Charles A. Gabalis, Bayside, NY, šiemet padidino savo nuolatinę paramą "Darbininkui", apmokėdamas prenumeratą su 100 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už dosnią paramą mūsų spaudai.*

Vytautas ir Paulina Veršeliai, Norwood, NJ, kasmet paremdavo mūsų spaudą didesne auka, o šiemet apmokėjo prenumeratą su 125 dol. čekiu. *Nuoširdžiai dėkojame už "Darbininko" stiprinimą.*

SKELBIMAI

Tik 33 centai už minutę skambinant i Lietuvą; 8,9 cento - JAV. Pigu. Patrauklu. Patikima. Jokių mėnesinių mokesčių. Tarptautinė telefono bendrovė IE COM aptarnauja lietuvius nuo 1983 metų. Teiraukitės lietuviškai 708-386-0556. (sk.)

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk)

Lietuvis, lauko priežiūros darbų (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, **ieško dviejų darbininkų**, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 ir val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Parduodamas butas Daytona Beach, FL, ant jūros kranto: 2 miegamieji, 2 vonios, virtuvės langas išeina į jūros pusę. Duryš iš virtuvės ir salono išeina į balkoną ir taip pat į jūros pusę. Miegamųjų durys išeina į balkoną, į vakarus - Halifaxo upę. Gražus vaizdas. Butas apstatytas, dėl ligos skubiai parduodamas. Skambinti: 1-904-761-2968; arba 1-904-756-4971; arba 1-904-677-6944.

Moteris iš Lietuvos ieško darbo: gali tvarkyti namus, prižiūrėti vaikus, pagelbėti pagyvenusiems. Profesionali muzikė, gali mokytį skambinti pianinu, patyrusi akompaniatorė, groja vargonais. Skambinti Vilijai (718) 331-5217.

Kearny, NJ, parduodamas gerame stovyje namas. Kaina 160,000 dol. 3 miegamieji, 1 1/2 vonios, salonas, valgomasis, didelė virtuvė. Priglaustas garažas, kiemas. Skambinkite Eleonorai Rokas (Danzi & Rokas Realtors) 973-762-4450. (sk.)

LIETUVOS STUDENTŲ CENTRAS
patikimai ir garantuoti
** keičia vizas I1. B1 - B2 i F1 arba L1;

** padeda gauti Social Security su leidimu dirbti;
** ruošia visus pakvietimo dokumentus;

** K-1 & K-2 vizos iš Lietuvos.
Dėl papildomų informacijų teiraukitės telefonu nuo 1 val. p.p. **212-725-8807.** (sk.)

"LIETUVOS AIDAS" - Vilniuje leidžiamas patriotinės minties ir plačios informacijos dienraštis, siunčtinėjamas oro paštu kas savaitę po 5 numerius viename voke, skaitytoja pasiekia per 7 dienas. Išaugus pašto ir leidybės išlaidoms, "Lietuvos aidas" metinė prenumerata JAV kainuoja: me-tams - 360 dol.; pusei metų - 180 dol. Čekiai rašomi "Lietuvos aidas" vardu ir siunčiami: "Lietuvos aidas", Maironio 1, Vilnius 2710, Lithuania. Tel. 011-370-2-610-544, Fax 011-370-2-224-876.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKA Nr. 29, aukojos: G. Podgalsky, Watchung, NJ - 30.00 dol.

Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolyno labdaros valgyklai.

VILTIES siuntinių agentūra praneša, kad į Brooklyną Vilties atstovai atvyks š. m. **kovo 11 d., šeštadienį**, ir nuo 2 iki 6 val. p.p. priims siuntinius Kultūros Židinio kieme, buv. spaustuvės patalpose. Brooklynė mūsų atstovas yra Alg. Jankauskas, tel. (718) 849-2260. Susitarus paims siuntinius iš namų.

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, vėl priims siuntinius kovo 12 d., nuo 12 iki 1 val. p.p. Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. 1-888-205-8851.

Ernest C. Duben, Kew Gardens, NY, suprasdamas sunkią "Darbininko" finansinę padėtį, šiemet padidino savo kasmetinę dosnią paramą, apmokėdamas prenumeratą su 205 dol. čekiu. *Nuolatiniam mūsų spaudos rėmėjui nuoširdžiai dėkojame.*

Visus maloniai kviečiame į

KAZIUKO KAVINĖ SEKMADIENĮ - KOVO 5 D.

Kultūros Židinio mažojoje salėje
341 Highland Blvd., Brooklyn, NY

PRADŽIA - 12:30 val. popiet

Skanūs pietūs, atgaiva, kavutė, naminiai kepsniai ir... gera nuotaika

VEIKS LOTERIJA

Mažajoje salėje įvairios tautinės prekės vilios pirkėjus

New Yorko skautai/skautes

Jaunimo

DISKOTEKA

penktadienį, kovo 10 d.

ir kiekvieną antrą
mėnesio penktadienį
Kultūros Židinyje
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY
Pradžią 8 val. vak.

Kviečiame švęsti gimtadienius
bei sukaktuves.

Įėjimas - 4 dol.

NY Lietuvių Atletų Klubas

Tel. Aldona Augylienė
718-805-3893